

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุน
จากธนาคารออมสินในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น
ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL
EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA
OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL
AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION.

สุพิชญ์ชญา ศิริวิณิชวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๓

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุน
จากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น
ด้านการศึกษาดำเนิน และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

สุพิชญ์ชญา ศิริวิณิชวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๓

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

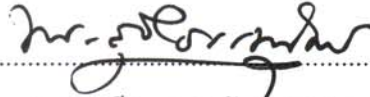
**OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY
SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL
CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT
SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL
MORALILY EXCELLENT ADMINISTRATION.**

Supitchaya Siriwanichawat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for The Degree of
Master of Arts
(Educational Administration)
Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand
C.E. 2010

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(พระสุริยธรรมานุวัตร, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

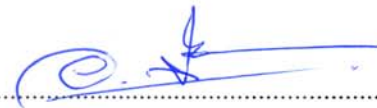
(พระครูปริยัติกิตติธารัง, ผศ.ดร.)

ประธานกรรมการ

(รศ.ดร.สมาน งามสนิท)

กรรมการ

(ผศ.ดร.อินตา ศีวีวรรณ)

กรรมการ

(พระมหาสมบุญ สุธมฺโม)

กรรมการ

(ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.อินตา ศีวีวรรณ

ประธานกรรมการ

พระมหาสมบุญ สุธมฺโม

กรรมการ

ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

กรรมการ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่างที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคาร
ออมสิน ด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น
และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

ผู้วิจัย : สุพิจญ์ชญา ศิริวิชฌ์

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ผศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ พธ.บ., M.Ed. , Ph.D.

: พระมหาสมบุรณ์ สุขุมโม ป.ธ.๗, พธ.บ. ,พธ.ม.

: ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ปธ.๑ ,พธ.บ., M.Ed. , Ph.D.

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่างที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น ๒) เพื่อศึกษาพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร และครู จำนวน ๒๕๕ คน และใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เป็นเครื่องมือในการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

๑. ระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งมีค่าเฉลี่ย ๔.๗๖ โดยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนากุศลกร ลักษณะด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ

๒. แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคาร ออมสิน ด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนควรจัดโรงเรียนให้มีสถานที่ร่มรื่น โดยการปลูกพรรณไม้พฤษศาสตร์ ให้มากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการรักษาธรรมชาติและเป็นสิ่งเรียนรู้สำหรับนักเรียน และครูผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชาที่มีการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรมีการนิมนต์พระที่มีความรู้ความสามารถบรรยายอบรมบุคลากร ครูและนักเรียนควร เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามความเหมาะสมและมีการประสานงานที่ดีกับผู้นำของชุมชน

Thesis Title : Opinion of Education Personnel towards Secondary School Excellent Administration at The Educational Central Area Office Supported by Government Saving Bank in The School and Educational Morality Excellent Administration.

Researcher : Supitchaya Siriwanichawat

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr.Intha Siriwan BA., M.Ed. , Ph.D

: Phramaha Somboon Sudhammo Pali VII, B.A., MA.

: Asst. Prof. Dr.Suddhipong Srivichai BA., M.Ed., Ph.D

Date of Graduation : March 28, 2011

ABSTRACT

This objectives Research is a Survey Research aims were 1) To study the Opinions of Educational Personnel. On the Secondary Schools received funding from the Bank: In the best schools. The best administration education in Central. The central area of the lower. 2) Study the development of the Bank outstanding schools. In the best schools. The best administration education in the central area of the lower central region of this study is a survey research. The data was collected from a sample of 255 administrators and teachers and a questionnaire about the scale. As a research tool, and then were analyzed with descriptive statistics.

1. level of education personnel reviews. Toward secondary schools. Received findings from the Bank: In the best schools. The best administration education in Central. The central area of the lower overall pipeline is found that the highest level, which averaged 4.76 with the activities of teaching morality and ethics mean the most, followed by the development. personnel Physical characteristics. (Environment), the involvement with the community in promoting the moral and moral order.

2. Guidelines for Development of School Administrators Outstanding Bank: In the best schools. The best administration education in Central. Area of the central lower found that administrators and teachers should develop a school for a place to shade by planting trees Botanic more to be useful for treatment of naturally and what learning for students and teachers.

Should teach moral intervention. Ethics in all subjects with teaching all subjects of learning. Should be invited to have the ability to describe training teachers and students should participate in the community as appropriate and are well coordinated with the leaders of the community.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอกล่าวรายนามไว้เพื่อขอขอบคุณ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อินดา ศิริวรรณ พระมหาสมบูรณ์ สุทธิโม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาตลอดปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูปริยัติธำรง, ผศ.ดร. และขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ รศ.ดร.สมาน งามสนิท คณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำชี้แนะและข้อคิดในการปรับแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีคุณภาพสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปุ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวาล ศิริวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน ดร. บรรเจอดพร สู่แสนสุข ดร.กิตติ กอบัวแก้ว กรุณาให้คำแนะนำในการปรับแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารและครูโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม โรงเรียนพรหมานุสรณ์ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ โรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้มอบโอกาสของความเป็นมหาบัณฑิตให้แก่ผู้วิจัย เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยที่เอื้ออำนวยและให้บริการด้านต่างๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ห้องสมุดวิทยบริการที่ให้บริการค้นคว้าเอกสารต่างๆ แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ สหธรรมิกทุกท่าน ญาติพี่น้องของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาตลอดจนเพื่อนๆ ที่คอยเป็นกำลังใจให้คำแนะนำและช่วยเหลือด้วยดีตลอดมาด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขออุทิศแด่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณด้วยเทอญ

สุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์

๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	น
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๓
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๓
๑.๕ คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๕
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับ	๖
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	๗
๒.๑.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร	๗
๒.๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	๑๑
๒.๑.๓ แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน	๑๕
๒.๑.๔ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม	๑๖
๒.๑.๕ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน	๑๘
๒.๑.๖ ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	๒๓
๒.๑.๗ ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม	๒๘
๒.๒ การบริหารโรงเรียนดีเด่น ๔ ด้าน	๓๑
๒.๒.๑ ด้านกายภาพ (สภาพแวดล้อม)	๓๑
๒.๒.๒ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม	๓๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๒.๒.๓ ด้านการพัฒนาบุคลากร	๓๔
๒.๒.๔ ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	๓๖
๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๘
๒.๓.๑ งานวิจัยในประเทศ	๓๘
๒.๓.๒ งานวิจัยต่างประเทศ	๔๐
๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔๑
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๔๒
๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	๔๒
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๓
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๔
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๖
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗
๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗
บทที่ ๔ ผลการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๘
๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๐
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา	๕๒
๔.๓ แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น	๕๗
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๖๑
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๖๑
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๖๓
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๖๔
บรรณานุกรม	๖๗
	๗๐

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๓๑
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	๘๐
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย	๘๓
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นจากการทดลองเครื่องมือ (Try Out)	๘๕
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๙๒
ประวัติผู้วิจัย	๙๘

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๔.๑	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๐
๔.๒	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน	๕๒
๔.๓	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ลักษณะด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) โดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ	๕๓
๔.๔	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ	๕๔
๔.๕	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสินด้านการพัฒนาบุคลากรสอน โดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ	๕๕
๔.๖	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสินด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	๕๖
๔.๗	แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ลักษณะด้านกายภาพ (สภาพแวดล้อม)	๕๗
๔.๘	แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม	๕๘
๔.๙	แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร	๕๙

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

๔.๑๐ แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม
 ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม

๖๐

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
๑.๑	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔
๒.๒	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	๔๑
๓.๑	กลุ่มประชากรตัวอย่าง	๔๔

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๔.๑	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๕
๔.๒	วิเคราะห์ผลการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน	๓๓
๔.๓	แสดงความคิดเห็น ผลการวิเคราะห์การบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ลักษณะด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม)	๓๘
๔.๔	แสดงความคิดเห็น ผลการวิเคราะห์การบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม	๓๕
๔.๕	แสดงความคิดเห็น ผลการวิเคราะห์การบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมด้านการพัฒนาบุคลากร	๔๐
๔.๖	แสดงความคิดเห็น ผลการวิเคราะห์การบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม	๔๑
๔.๗	แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ลักษณะด้านกายภาพ	๔๒
๔.๘	แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม	๔๓
๔.๙	แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร	๔๔
๔.๑๐	แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม	๔๕

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

๒.๑	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ	๓๓
๒.๒	การประยุกต์กระบวนการเผชิญสถานการณ์ในการสอน	๓๗
๒.๓	กรอบแนวคิดการวิจัย	๔๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการบริหารโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาของประเทศไทยนั้น มาตรา ๖¹ ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการในการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”² ปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเป็นผลกระทบมาจากการเลือนไหลทางวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาสู่ประเทศไทยผ่านสื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนยังขาดทักษะในด้านการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ไม่สามารถคัดกรอง และเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี ปัจจุบันเว็บไซต์ลามกในประเทศไทยขยายตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ สื่อสารมวลชนอื่นๆ ทั้งสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากขาดความเข้มงวดทางจรรยาบรรณในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงลบ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนค่านิยม และพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยม และบริโภคนิยมมากขึ้น ขาดจิตสำนึกสาธารณะให้ความสำคัญกับส่วนตนมากกว่าส่วนรวมทำให้คุณธรรม จริยธรรมของคนไทยลดลง นำไปสู่ปัญหาทางสังคมต่างๆ อาทิ ปัญหาเด็ก และเยาวชน ปัญหาการขาดสัมพันธภาพภายในครอบครัวรวมทั้งปัญหายาเสพติด และอาชญากรรมอื่นๆ

สถาบันหลักทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญต่อการปลูกฝังศีลธรรม ให้สำนึกในคุณธรรม จริยธรรม อบรมหล่อหลอมให้ความรู้แก่เด็ก และเยาวชนมีความเข้มแข็งลดลง สถาบันครอบครัวที่เคยมีระบบเครือญาติในการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และมีความเข้มแข็งในการอบรมสั่งสอนปลูกฝังศีลธรรม และค่านิยมที่ดีงามให้แก่ลูกหลานเริ่มเปราะบางลง เนื่องจากวิถีชีวิตปรับเปลี่ยนไปมีลักษณะต่างคนต่างอยู่ ต้องดิ้นรนทางเศรษฐกิจมากขึ้นส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวอ่อนแอลงปัญหาการหย่าร้างเพิ่มมากขึ้น และมีครอบครัวมากกว่าร้อยละ ๔๐ ไม่มีความสามารถพึ่งตนเอง

¹กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสนค้าและอุตสาหกรรม, ๒๕๔๖), หน้า ๑๖.

²สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔), (กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๔๔) หน้า ๑๕.

ได้ในขณะเดียวกันวิถีชีวิตสมัยใหม่มีผลให้ความเชื่อศรัทธาในหลักศาสนาเสื่อมถอย การใช้ประโยชน์จาก ศาสนาสถานซึ่งมีมากมายกว่า ๑ หมื่นแห่งทั่วประเทศ และการประกอบกิจการทางศาสนา น้อยลงอยู่ในวงแคบ และในกลุ่มผู้สูงอายุเป็นหลัก ส่วนสถาบันการศึกษาเปลี่ยนจากในอดีตที่มี สัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับสถาบันครอบครัว และสถาบันทางศาสนาเพื่อให้เด็ก และเยาวชนมี จริยธรรม และความรู้ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมปัจจุบันเป็นระบบการศึกษาที่มุ่งเน้น หลักวิชาให้ความสำคัญกับใบรับรองการศึกษามากกว่าความรู้ที่นำมาปฏิบัติจริง การเรียนการสอนเน้น การท่องจำมากกว่าความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้ไม่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนในสังคม

เพราะการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ประเทศใดที่มี ประชากรที่ได้รับการศึกษาอย่างถูกต้อง และทั่วถึงประเทศนั้นจะประสบความสำเร็จในทุกๆด้านทั้งด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะด้านใดต้องอาศัย กำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการพัฒนากำลังคนก็คือ กระบวนการทางการ ศึกษาเพื่อให้ได้ประชากรที่มีคุณภาพอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาระดับมัธยมศึกษาซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการสร้างกำลังคนให้มีความรู้ และมีทักษะในการ ประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังให้มีการศึกษาขั้นมูลฐานอันเป็นมรดกทางศิลปกรรม และวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังการเป็นพลเมืองดีให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับโอวาทของสมเด็จพระพุทธา จารย์ วัดสระเกศ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ว่า “การปฏิรูปการศึกษา ที่กล่าวกันว่าสอดคล้องกับ รากฐานสังคมไทยยังไม่มีครั้งใดที่จะตรงเหมือนครั้งนี้ที่ว่ายึดหลักไตรสิกขา เป็นหลักของโรงเรียนวิถี พุทธ กล่าวได้ว่าเป็นการเปิดศักราชใหม่ขอให้ความมั่นใจว่าเป็นหนทางที่ถูกต้องแล้วช่วยดำเนิน ไปให้ถึงที่สุด สุดกำลังของตนเอง”

การบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างขวาง และ ยุ่งยากสลับซับซ้อน ดังนั้น การบริหารที่จะเกิดผลดีในปัจจุบันน่าจะถือว่าการบริหารเป็นภารกิจร่วมกัน ของทุกคนที่เกี่ยวข้องไม่ใช่ของผู้บริหารคนเดียวโดยเฉพาะนั่นคือ ความพยายามให้ทุกคนมีส่วนร่วมใน การบริหารงานในขอบเขตอันเหมาะสมสมควร ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ คือ ผู้บริหารที่เอาความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดมี ประสิทธิภาพ และเกิดผล ผู้บริหารจึงเป็นผู้มีความสำคัญยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และ ต่องานส่วนรวมเนื่องจากเมื่อครู-อาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษารู้สึกว่าผู้บริหารได้ปฏิบัติตาม บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนแล้วย่อมก่อให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ผู้วิจัยใน ฐานะนักวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการบริหาร โรงเรียน ดีเด่นในระดับมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากลาง

เพื่อที่จะนำผลการศึกษาค้างนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมไทยที่ต้องการคุณธรรม และจริยธรรมต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสินด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นที่ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

เพื่อทราบถึงการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่างว่า

๑.๓.๑ ทำไมจึงได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน

๑.๓.๒ ทำไมจึงได้รับว่าเป็นโรงเรียนดีเด่น

๑.๓.๓ ทำไมจึงได้รับว่าเป็นสถาบันการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง จำนวน ๕ โรงเรียน จำนวนทั้งหมด ๕๐ คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน ๒๕๕ คน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑. โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	๑๑๔	๕๓
๒. โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม	๕๘	๔๕
๓. โรงเรียนพรหมานุสรณ์	๑๒๘	๖๔
๔. โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว	๑๔๐	๗๐
๕. โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์	๓๐	๑๕
รวม	๕๑๐	๒๕๕

แผนภูมิที่ ๑.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่นตาม ขอบเขตการบริหารโรงเรียนดีเด่น ๔ ด้าน

- ๑) ด้านกายภาพ (สภาพแวดล้อม)
- ๒) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม
- ๓) ด้านการพัฒนาบุคลากร
- ๔) ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

๑.๔.๓ ตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน

๑.๔.๔ ตัวแปรตาม คือ การบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ๔ ด้าน

๑.๔.๒ ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ๆใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน จำนวนทั้งหมด ๕ โรงเรียน คือ

๑. โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา นครปฐม
๒. โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม ปทุมธานี
๓. โรงเรียนพรหมานุสรณ์ เพชรบุรี
๔. โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สมุทรปราการ
๕. โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ สมุทรปราการ

๑.๔.๓ ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

ปีการศึกษาพุทธศักราช ๒๕๕๓ – ๒๕๕๔ จากเดือนกันยายน – กุมภาพันธ์

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกันผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายของคำต่างๆไว้ดังนี้

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากาญจนาภิเษกตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน

ด้านการบริหาร หมายถึง บุคลากรในโรงเรียนที่มีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนดีเด่น หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากโครงการประกวดโรงเรียนและนักเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ประจำปี ๒๕๕๒ โดยธนาคารออมสินร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

ด้านการศึกษาดีเด่น หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จนได้รับการยกย่องว่าจัดการศึกษาดีเด่น

คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีทางความประพฤติ และจิตใจ เช่น ความเป็นผู้ไม่กล่าวเท็จโดยหวังประโยชน์ส่วนตนเป็นคุณธรรมประการหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าคุณธรรมคือ จริยธรรมแต่ละข้อที่นำมาปฏิบัติจนเป็นนิสัย เช่น เป็นคนซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีความรับผิดชอบ ฯลฯ

จริยธรรม คือ กฎเกณฑ์ความประพฤติของมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นจากธรรมชาติของมนุษย์เอง ความเป็นผู้มีปรีชาญาณ (ปัญญา และเหตุผล รวมกัน) ทำให้มนุษย์มีมโนธรรม รู้จักแยกแยะความถูกผิด ควร ไม่ควร

ด้านกายภาพ (สภาพแวดล้อม) หมายถึง บริเวณสถานที่ที่ใช้จัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาคารเรียน ห้องเรียนคุณธรรม จริยธรรม พระพุทธรูป ห้องพระพุทธรูป ศูมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ห้องน้ำบริเวณพักผ่อนต่างๆ ฯลฯ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดหลักของความดี ความงาม ความถูกต้อง ในการแสดงออกทั้งกาย วาจาใจ ของแต่ละบุคคล และพฤติกรรมปฏิบัติของบุคคลที่แสดงออกถึงความดีงามทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม เพื่อให้เกิดความสงบสุข ความเจริญรุ่งเรือง เป็นประโยชน์ต่อสังคม และต่อการพัฒนาประเทศชาติ

ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การเพิ่มประสิทธิภาพด้านทักษะ ความชำนาญในการทำงาน ตลอดจนปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การเพิ่ม

ประสิทธิภาพบุคลากรสามารถทำได้ด้วยวิธีการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม ปฐมนิเทศ ส่งไปดูงานต่างประเทศ ร่วมสัมมนาทั้งใน และนอกสถานที่ ฯลฯ เพื่อบุคลากรนั้นๆ จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ และมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรได้

ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนการสร้าง และเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน การให้บริการชุมชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การได้รับความสนับสนุนจากชุมชน และการประเมินผลงานด้านการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๖.๑ ทำให้ทราบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

๑.๖.๒ ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น ที่ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

บทที่ ๒

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้าน การศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีจากตำรา หนังสือ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อ สำคัญดังต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

๒.๑.๑ แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหาร

๒.๑.๒ แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

๒.๑.๓ แนวคิดเกี่ยวกับ โรงเรียนที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน

๒.๑.๔ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

๒.๑.๕ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

๒.๑.๖ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

๒.๒ การบริหาร โรงเรียนดีเด่น ๔ ด้าน

๒.๒.๑ ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม)

๒.๒.๓ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๒.๒.๔ ด้านการพัฒนาบุคลากร

๒.๒.๕ ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

๒.๑.๑ แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหาร

การบริหาร (Administration) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของ องค์กร เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะชี้ให้เห็นความสำเร็จหรือความล้มเหลวความมีประสิทธิภาพ หรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงานการบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้า ของสังคม ความก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ การบริหารเป็นมรรคที่สำคัญจะนำไปสู่ความก้าวหน้า

การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์กรซึ่งมีการวินิจฉัยสั่งการ นักบริหารจะต้องคำนึงถึงปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหาร และความเจริญเติบโตของการบริหารชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวหรือองค์กรใดย่อมเกี่ยวข้องกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม

ในทางหลักวิชาการ องค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐหรือเอกชนก็ตาม จะต้องมีการบริหาร (Administration) และการบริหารหรือกระบวนการ (Process) กล่าวคือ การบริหารจะต้องเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลายอย่าง โดยมีหลักการหรือกระบวนการบริหารตามแนวคิดของนักวิชาการดังนี้

ลูเธอร์ และลินดอลล์ Ruther and Lindorn, (อ้างใน ธวัชชัย เปรมปรีดี)^๑ ได้ให้รายละเอียดของกระบวนการบริหาร ที่สามารถใช้เป็นหลักในการบริหาร โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ว่าจะต้องประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ๗ ประการตามทฤษฎี POSDCORB คือ

P, Planning หมายถึง การวางแผนการปฏิบัติงาน โดยกำหนดความมุ่งหมายขอบข่ายของงานและแนวทางที่จะปฏิบัติไว้กว้างๆ ก่อนลงมือปฏิบัติ

O, Organizing หมายถึง การจัดโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่แบ่งงาน รวมทั้งกำหนดวิธีการติดต่อสัมพันธ์กัน ใว้อย่างชัดเจนด้วย

S, Staffing หมายถึง การจัดหาและการจัดการเกี่ยวกับบุคคลที่จะมา ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้ และให้มีประสิทธิภาพด้วย

D, Directing หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การอำนวยการให้งานดำเนินไปได้ด้วยดี รวมทั้งการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติงานไปตามคำสั่งนั้นๆ ด้วย

Co, Co-Ordinating หมายถึง การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้งานสัมพันธ์กัน และดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน

R, Reporting หมายถึง การรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และผลของ การปฏิบัติงาน ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะๆรวมทั้งการประเมินผลงานในขั้นสุดท้าย

B, Budgetting หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน ได้แก่ การวาง โครงการใช้เงิน การเบิกจ่ายเงิน รวมทั้งการจัดซื้อ และเก็บรักษาเงินด้วย

^๑ธวัชชัย เปรมปรีดี, ปัจจัยที่จำเป็นในการบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : อักษรไทย, ๒๕๔๒), หน้า ๘๒.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธรรมจิตโต)^๒ กล่าวถึง การบริหารเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น (Getting things done through other people) และกล่าวว่าหน้าที่ของผู้บริหารเป็นกรอบในการพิจารณาของผู้บริหารให้สำเร็จ มี ๕ ประการ ตามคำย่อภาษาอังกฤษว่า “POSDC” ดังนี้ คือ

๑. P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต ผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร

๒. O คือ Organizing หมายถึง คือ การจัดองค์กร เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำ และการกระจายอำนาจ

๓. S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่ การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

๔. D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และต้องมีภาวะผู้นำ

๕. C คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแล เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (American Association of School Administration) อ้างถึงใน ซีระรัตน์ กิจจารักษ์^๓ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารไว้ ๕ ประการ คือ

๑. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือโครงการสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคตให้ตรงเป้าหมายที่ต้องการ โดยกำหนดงานที่จะทำวิธีการ และวัตถุประสงค์ของงานนั้น ๆ ไว้ล่วงหน้า

๒. การแสวงหา กำหนดตัวบุคคล และอุปกรณ์ (Allocation) หมายถึง การแสวงหา กำหนดตัวบุคคล และวัสดุทุกชนิดที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

^๒ ประยูร ธรรมจิตโต, **พุทธวิธีในการบริหาร**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๑ - ๕.

^๓ ซีระรัตน์ กิจจารักษ์, **เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัญชีวิทยาลัย: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒), หน้า ๖๑.

๓. การเสริมกำลังบำรุง (Stimulation) หมายถึง การบำรุงขวัญ กระตุ้น และส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลงานดีทั้งปริมาณ และคุณภาพ

๔. การประสานงาน (Co – ordination) หมายถึง การจัดให้ผู้แทนของหน่วยงานย่อยทุกหน่วยงานพบปะปรึกษาหารือกันเพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือทราบเรื่องการปฏิบัติงานของผู้อื่น และเพื่อให้งานสัมพันธ์กันไม่ขัดแย้งกัน โดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นหลัก

๕. การประเมินผลงาน (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะให้ทราบผลการปฏิบัติงานและปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางแก้ไขทุกระยะ และประเมินผลขั้นสุดท้ายเพื่อทราบผลการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไขทุกระยะ และประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อเปรียบเทียบผลงานกับผลงานที่ควรจะได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อวางแผนใหม่สำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต

มัลลิกา ต้นสอน^๔ ได้ให้ความหมายของการบริหาร (Administration) หมายถึง การกำหนดแนวทางหรือนโยบาย การสั่งการ การอำนวยการ การสนับสนุน และการตรวจสอบ ให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ

จันทร์ธานี สงวนนาม^๕ ได้สรุปว่า การบริหารเป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์เป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบอย่างมีระบบคือ มีหลักการ กฎเกณฑ์ และทฤษฎี ที่ฟังเชื่อถือได้ อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานโดยลักษณะเช่นนี้การบริหารจึงเป็นศาสตร์ (Science) ซึ่งเป็นศาสตร์ทางสังคมที่อยู่กลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐศาสตร์ แต่ถ้าพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการประยุกต์เอาความรู้ หลักการ และทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมแล้ว การบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์ (Arts)

ธีระรัตน์ กิจจาร์กษ^๖ ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์ และศิลป์นำเอาทรัพยากรการศึกษา (Administration Resource) มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (Process of Administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

^๔ มัลลิกา ต้นสอน, การจัดการยุคใหม่, (กรุงเทพฯ: เอกซเปอร์เน็ท จำกัด., ๒๕๔๔), หน้า ๑๐.

^๕ จันทร์ธานี สงวนนาม, เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. (ม.ท.ป., ๒๕๓๖), หน้า ๔.

^๖ ธีระ รัตน์ กิจจาร์กษ, เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา, (เพชรบูรณ์: คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏ, ๒๕๔๒), หน้า ๑๑.

ไซมอน (Herbert A. Simon) อ้างถึงในเดมส์คีย์ ทงอินทร์^๖ กล่าวว่าการบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ โดยที่ผู้บริหารมักไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติแต่ผู้บริหารเป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติได้ทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหาร ตัดสินใจเลือก

จากแนวคิดที่นักวิชาการต่าง ๆ ได้กล่าวมานี้ พอสรุปได้ว่า การบริหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร เพราะเป็นเครื่องมืออันสำคัญในอันที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จหรือล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้า การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์กรมีลักษณะการวินิจฉัยสั่งการ นักบริหารจะต้องคำนึงถึงปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพราะการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหารและการเจริญเติบโตของการบริหาร ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวองค์กรใด ย่อมเกี่ยวข้องกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีวิตของบุคคลในสังคม สรุปได้ว่า การบริหารต้องอาศัยทฤษฎี ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์เรียงตามลำดับความสำคัญลงไปกล่าวคือ การบริหารจะต้องอาศัยทฤษฎี และหลักการเป็นหลักใหญ่ ส่วนการจัดการนั้นก็ต้องอาศัยประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญ และทฤษฎีเรียงไปตามลำดับความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ทั้งนี้จะต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์ กาลเทศะ และความเหมาะสมอีกด้วย

๒.๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

คำว่า “การบริหารสถานศึกษา” มีนักวิชาการทั้งของต่างชาติ และชาวไทยเป็นจำนวนมากได้ให้ความหมายไว้ในลักษณะที่คล้ายกัน ดังนี้

ฮอย และเซอร์ซีว (Hoy and Cecil)^๗ อธิบายว่า การบริหารโรงเรียนเป็นการบริหารบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน เพื่อให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้บุคคลทั้ง ๓ กลุ่มเห็นด้วยการดำเนินการตามข้อตกลงที่วางไว้ และพึงยึดปฏิบัติโดยเคร่งครัด

^๖เดมส์คีย์ ทงอินทร์, ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจ, (กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๑.

^๗Hoy, Wayne K. & Cecil, Miskel G. **Educational Administration Theory, Research, and Practice.** (New York : McGraw – Hill Inc, ๑๙๙๖), p. ๑๗๐.

กานต์ กุณาศล^๕ ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคน เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม มีความรู้ และความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขสมควรแก่สภาพตน

กิติมา ปรีดีดิถ^๖ ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างในสถานศึกษาตั้งแต่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

อมรชัย ตันติเมธ^๗ ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม ตลอดจนคำนึงมาให้ตรงกับความต้องการของสังคม สามารถเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพของสังคมโดยใช้กระบวนการ และทรัพยากรต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบ และไม่ระเบียบ

จากแนวคิดของนักวิชาการทั้งต่างประเทศและชาวไทย ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือใช้กระบวนการต่างๆ โดยความร่วมมือของผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเริ่มจากการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การอำนวยการ การควบคุมและการจัดการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาสำหรับการมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม

ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา เป็นบริบทที่เกี่ยวกับการบริหาร และจัดการด้านการศึกษาเล่าเรียนให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้นจะต้องกระทำอย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐาน ดังนั้นจึงมีหน่วยงาน และนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารงานสถานศึกษาหรือโรงเรียนๆ ไว้ ดังต่อไปนี้

^๕กานต์ กุณาศล, การประถมศึกษา, (กาญจนบุรี : สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี, ๒๕๔๒), หน้า ๓.

^๖กิติมา ปรีดีดิถ, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : อักษรวิพัฒน์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๓.

^๗อมรชัย ตันติเมธ, การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐.

กระทรวงศึกษาธิการ^{๑๒} ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานในสถานศึกษาไว้ ๔
กลุ่ม ดังนี้

๑. การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย

- ๑) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- ๒) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ๓) การวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- ๔) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ๕) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- ๖) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
- ๗) การนิเทศการศึกษา
- ๘) การแนะแนวการศึกษา
- ๙) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ๑๐) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- ๑๑) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- ๑๒) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

๒. การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย

- ๑) การจัดทำ และเสนอของบประมาณ
- ๒) การจัดสรรงบประมาณ
- ๓) การตรวจสอบ การติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน
- ๔) การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
- ๕) การบริหารการเงิน
- ๖) การบริหารบัญชี
- ๗) การบริหารพัสดุ และทรัพย์สิน

๓. การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย

- ๑) การวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง
- ๒) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง

^{๑๒} กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕, หน้า ๓๓ - ๓๘.

๓) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

๔) วินัยและการรักษาวินัย

๕) การออกจากราชการ

๔. การบริหารทั่วไปประกอบด้วย

๑) การดำเนินการธุรการ

๒) งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓) งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

๔) การประสาน และพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

๕) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์การ

๖) งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

๗) การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

๘) การดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม

๙) การจัดทำสำมนักเรียน

๑๐) การรับนักเรียน

๑๑) การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๑๒) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

๑๓) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

๑๔) การส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร

หน่วยงาน สถาบัน และสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

๑๕) การจัดระบบการควบคุมในหน่วยงาน

๑๖) งานบริการสาธารณะ

๑๗) งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

ดังที่กล่าวมานี้ ย่อมแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าขอบข่ายของการบริหารงานในสถานศึกษามีอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจทั้ง ๔ กลุ่มงานแล้วนำมาเข้าสู่หลักของการบริหารงานบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

๒.๑.๓ แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารออมสิน

พระราชดำรัสพระราชทานในพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า ๕ เมษายน ๒๕๒๕^{๓๓} “คุณธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษา และน้อมนำมาปฏิบัติประการแรก คือ การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็นธรรม ประการที่สองคือ การรู้จักข่มใจตนเองฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น ประการที่สามคือ การอดทน อดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าด้วยเหตุประการใด ประการที่สี่คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง”

พระบรมราชาบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการเสด็จฯ ทรงเปิดอาคารโรงเรียน ไกลกังวล และพระราชทานรางวัลนักเรียน ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๘^{๓๔} “การที่จะเล่าเรียนให้ได้ ความรู้เต็มที่ และให้สำเร็จลุล่วงไปได้โดยตลอดนั้นขึ้นอยู่กับความตั้งใจจริงเป็นสำคัญผู้มีความตั้งใจจริงกระทำให้เป็นประโยชน์ และเป็นความดีย่อมได้รับความสำเร็จ และความยกย่องเสมอขอให้คุณ นักเรียนเก่าที่สำเร็จการศึกษาสูงๆ และนักเรียนที่ได้รับรางวัลในวันนี้เป็นตัวอย่างนักเรียนจงฝึกหัด ให้มีความตั้งใจจริงเสียตั้งแต่บัดนี้เพราะความตั้งใจจริงนี้จะช่วยกำจัดความเกียจคร้านความอ่อนแอ และความท้อถอยได้อย่างดีเยี่ยมและนิสัยดีที่ปลูกฝังไว้แต่เยาว์วัยนี้ จะเป็นคุณสมบัติติดตัวไปในวันข้างหน้าจะช่วยให้เอาชนะอุปสรรคต่างๆ ได้จะช่วยให้มีความสำเร็จ และความเจริญรุ่งเรืองต่อไปในชีวิต”

เนื่องจากในปี ๒๕๕๐ เป็นปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พสกนิกรไทยทุกหมู่เหล่าร่วมใจเทิดพระเกียรติเพื่อสนองแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่ง “คุณธรรม” เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในเงื่อนไขของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ธนาคารออมสินจึงเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้กับเด็ก และเยาวชน โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจัดประกวดสถานศึกษาที่ดำเนินการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติ

^{๓๓} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, โครงการประกวดโรงเรียนและนักเรียนดีเด่นด้านคุณธรรมและจริยธรรม, (กรุงเทพฯ: สกว.กิจ พิธี แอนด์ มีเดีย, ๒๕๕๓), หน้า ก.

^{๓๔} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, บันทึก “ความดี” เพื่อในหลวงของเรา (กรุงเทพฯ: สกว.กิจ พิธี แอนด์ มีเดีย, ๒๕๕๓), หน้า ๓

จริงด้านคุณธรรม จริยธรรมการออม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดีเด่น และประกวดนักเรียนที่มีความประพฤติดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมการออม การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิต โดยธนาคารออมสิน ได้สนับสนุนงบประมาณเป็นรางวัลและค่าใช้จ่ายในการจัดประกวดโรงเรียนและนักเรียนดีเด่นปีละ ๘ ล้านบาท และจัดประกวดต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี งบประมาณสนับสนุนทั้งสิ้นจำนวน ๘๐ ล้านบาท ซึ่งปี ๒๕๕๑ นับเป็นปีที่ ๔ ในการดำเนินโครงการ

ธนาคารออมสิน คือหน่วยงานหนึ่งที่เล็งเห็นความสำคัญของการรณรงค์ให้เยาวชนไทยที่ได้มีส่วนร่วมสร้างสรรค์สังคมภายใต้แนวพระราชดำริจึงได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจัดประกวดโรงเรียนที่ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ด้านคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดีเด่นภายใต้โครงการ “ประกวดโรงเรียน และนักเรียนดีเด่นด้านคุณธรรมและจริยธรรม” ต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี เป็นวงเงินสนับสนุนทั้งสิ้น ๘๐ ล้านบาท ในปีพ.ศ.๒๕๕๑ นับเป็นปีที่ ๔ ของการดำเนินการ การตอบรับจากโรงเรียน และนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้นทำให้เรามั่นใจว่าเมล็ดพันธุ์แห่งความดีได้งอกเงยสู่สังคมไทยแล้วเป็นที่น่าชื่นชมว่าเยาวชนส่วนใหญ่ถึงแม้จะไม่ได้มาจากครอบครัวที่สมบูรณ์พร้อมหลายๆคน ต้องช่วยพ่อแม่หารายได้มาเลี้ยงครอบครัว แต่ขณะเดียวกันก็มิได้ทอดทิ้งภารกิจที่รับใช้ส่วนรวมด้วยจิตอาสา ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่น่าส่งเสริม และชื่นชมยิ่ง^๕

๒.๑.๔ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

คุณธรรมเป็นนามธรรม เป็นเรื่องของความดีที่ยากที่จะให้คำจำกัดความ และมีมากมายต่างทัศนคติต่างระดับจนถึงขั้นพรหมจรรย์อันเป็นคุณธรรมชั้นสูงของผู้ที่เป็นเทพระดับชั้นพรหม เพื่อให้บรรลุ ชั้นโลกุตตรธรรม พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันทรงพระราชทานให้เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๕ ทรงพระราชทานไว้ตอนหนึ่งว่า^๖

ประการแรก การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในสัจความดี
นั้น

^๕ เรื่องเดียวกัน หน้า ๑๑.

^๖ ธานีบุตร กรีขวิเชียร, คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร, (นนทบุรี : ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, ๒๕๔๗), หน้า ๑.

ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริตไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

คุณธรรมสี่ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายามปลูกฝัง และบำรุงให้เจริญงอกงามขึ้นโดยทั่วกันแล้วจะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิดความสุข ความร่มเย็น และมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้ดังประสงค์

คุณธรรม หมายถึง “สภาพคุณงามความดี” การที่จะวินิจฉัยว่า บุคคลใดมีคุณธรรมดีเด่นมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมต้องพิจารณาโดยรวมว่าบุคคลนั้นมีอุปนิสัย และประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรอยู่ในกรอบของกฎหมาย และศีลธรรมหรือไม่อย่างไรเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่การทำงาน และต่อสังคมอย่างไร เป็นผู้ที่ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมเพียงใดหรือไม่

ความหมายของคำว่า จริยธรรม

จริยธรรม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช ๒๕๔๒ ให้ความหมายว่าเป็น “ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ “ศีลธรรม” และ “กฏศีลธรรม” ในด้านที่เรากำลังพิจารณากันอยู่นี้ก็คือ จริยธรรมของนักบริหารซึ่งมีความจำเพาะถึงเรื่องนี้นักบริหารที่ดีควรจะปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพอย่างไร จะมีประสิทธิภาพสูงสุดประการหนึ่ง และนักบริหารที่ดีนั้น จักต้องครองตนในสังคมอย่างใดอีกประการหนึ่ง^{๑๑}

พิบูลย์ กระแสสุข^{๑๒} ได้กล่าวว่า จริยธรรมของบุคคลประกอบด้วยสิ่งสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านความรู้ คือ ความรู้ ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้อง ด้วยความคิด องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก คือ ความพึงพอใจ ศรัทธา เลื่อมใส เกิดความนิยมยินดีที่จะได้รับ นำจริยธรรมมาเป็นแนวปฏิบัติ องค์ประกอบด้านพฤติกรรมกรรมการแสดงออก คือ พฤติกรรมการกระทำที่บุคคลตัดสินใจกระทำถูกหรือผิดในสถานการณ์สิ่งแวดล้อมต่างๆเชื่อว่า อิทธิพลส่วนหนึ่งของการกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมแบบใดจะเกิดขึ้นกับอิทธิพลของส่วนประกอบสำคัญดังกล่าว

^{๑๑} ธานีรินทร์ กรีชัยเชิธร, อ้างแล้ว, หน้า ๔.

^{๑๒} พิบูลย์ กระแสสุข, “การส่งเสริมพฤติกรรมครูตามจรรยาบรรณในโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฝาง”, วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๑, หน้า ๑๗.

กรมวิชาการ^{๑๕} จริยธรรม หมายถึง การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขถ้าคนในสังคมมีจริยธรรมสูง สังคมนั้นจะมีแต่ความเจริญ ผู้มีจริยธรรมสูงจะประพฤติปฏิบัติแต่ในสิ่งที่ดี และบรรลุถึงสภาพชีวิตอันทรงคุณค่าอันพึงประสงค์

สรุป คุณธรรมทำให้เกิดจริยธรรม เป็นความประพฤติ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ค่านิยมที่เหมาะสมซึ่งเป็นเกณฑ์ และมาตรฐานอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสังคม ตลอดจนทำให้เกิดความสุขความพอใจ และทำให้เกิดคนดีสร้างความดีก่อให้เกิดคุณธรรมอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองขึ้นในสังคม และสมาชิกของสังคม

๒.๑.๕ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

ทิสนา แจมณี^{๒๐} ได้เสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ว่าเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งเนื้อหาสาระอาจจะอยู่ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์ หรือความคิดรวบยอด ซึ่งมีหลายรูปแบบแต่ขอนำเสนอในบทนี้เพียง ๓ รูปแบบ ดังนี้

๑. รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์
๒. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกานเย
๓. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ
๑. รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์

จอยส์และวิลส์ (Joyce & Weil) อ้างใน ทิสนา แจมณี^{๒๐} ได้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นโดยใช้แนวคิดของ บรุนเนอร์ กู๊ดเนา และออสตินเกี่ยวกับการเรียนรู้มโนทัศน์ที่ว่า การเรียนรู้มโนทัศน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นสามารถทำได้โดยการค้นหาคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญของสิ่งนั้น เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่ไม่ใช่ และไม่ใช่สิ่งนั้นออกจากกัน □

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มโนทัศน์ของเนื้อหาสาระต่าง ๆ อย่างเข้าใจ และสามารถให้คำนิยามของมโนทัศน์นั้นได้ด้วยตนเอง

^{๑๕}กรมวิชาการ, กรอบแนวคิดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย, (กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, ๒๕๔๑), หน้า ๔๑.

^{๒๐}ทิสนา แจมณี, รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๒๒๑ -๒๓๐.

^{๒๑}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๒๑.

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ ๑ ผู้สอนเตรียมข้อมูลสำหรับผู้เรียนฝึกหัดจำแนก

๑) ผู้สอนเตรียมข้อมูล ๒ ชุด ชุดหนึ่งเป็นตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอนอีกชุดหนึ่งไม่ใช่ตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน

๒) ในการเลือกตัวอย่างข้อมูล ๒ ชุดข้างต้น ผู้สอนจะต้องเลือกหาตัวอย่างที่มีจำนวนมากพอที่จะครอบคลุมลักษณะของมโนทัศน์ที่ต้องการนั้น

๓) ถ้ามโนทัศน์ที่ต้องการสอนเป็นเรื่องยากหรือซับซ้อนหรือเป็นนามธรรมอาจใช้วิธีการยกเป็นตัวอย่างเรื่องสั้นๆที่ผู้สอนแต่งขึ้นเองนำเสนอแก่ผู้เรียน

๔) ผู้สอนเตรียมสื่อการสอนที่เหมาะสมจะใช้ประกอบนำเสนอตัวอย่างมโนทัศน์เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะต่างๆของมโนทัศน์ที่ต้องการสอนอย่างชัดเจน

ขั้นที่ ๒ ผู้สอนอธิบายกติกาในการเรียนให้ผู้เรียนรู้ และเข้าใจตรงกันผู้สอนชี้แจงวิธีการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนเริ่มกิจกรรม โดยอาจสาธิตวิธีการ และลองให้ผู้เรียนลองทำตามที่ผู้สอนบอกจนกระทั่งผู้เรียนเกิดความเข้าใจพอสมควร

ขั้นที่ ๓ ผู้สอนเสนอข้อมูลตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน และข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอนการนำเสนอข้อมูลตัวอย่างนี้ทำได้หลายแบบแต่ละแบบมีจุดเด่น จุดด้อยดังต่อไปนี้

๑) นำเสนอข้อมูลที่เป็นตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนทีละข้อมูลจนหมดทั้งหมดโดยบอกให้ผู้เรียนรู้ว่าเป็นตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนแล้วตามด้วยการนำเสนอข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนแต่ละข้อมูลจนครบหมดทั้งหมดทั้งชุดเช่นกัน โดยบอกให้ผู้เรียนรู้ว่าตัวอย่างชุดหลังนี้ไม่ใช่ชุดที่จะสอนผู้เรียนต้องสังเกตตัวอย่างทั้ง ๒ ชุด คิดหาคุณสมบัติร่วม และคุณสมบัติที่แตกต่างกันเทคนิควิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนสร้างมโนทัศน์ได้เร็วแต่ใช้กระบวนการคติน้อย

๒) เสนอข้อมูลที่ใช่ และไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนสลับกันไปจนครบเทคนิควิธีนี้ช่วยสร้างมโนทัศน์ได้ช้ากว่าเทคนิคแรกแต่ได้ใช้กระบวนการคิดมากกว่า

๓) เสนอข้อมูลที่ใช่และไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนทีละ ๑ ข้อมูล แล้วเสนอข้อมูลที่เหลือทั้งหมดทีละข้อมูล โดยให้ผู้เรียนตอบว่าข้อมูลแต่ละข้อมูลที่เหลือนั้นใช่หรือไม่ใช่ข้อมูลที่จะสอน เมื่อผู้เรียนตอบ ผู้สอนจะเฉลยว่าผู้เรียนตอบถูกหรือผิด วิธีนี้ผู้เรียนจะได้ใช้กระบวนการคิดในการทดสอบสมมติฐานของตนไปที่ละขั้นตอน

๔) เสนอข้อมูลที่ใช่และไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนทีละ ๑ ข้อมูล แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันยกตัวอย่างข้อมูลที่ผู้เรียนคิดว่าใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอน โดยผู้สอนจะเป็นผู้ตอบว่าใช่หรือไม่ใช่วิธีนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสคิดมากขึ้น

ขั้นที่ ๔ ให้ผู้เรียนบอกคุณสมบัตินเฉพาะของสิ่งที่ต้องการสอนจากกิจกรรมที่ผ่านมาในขั้นต้นๆ ผู้เรียนจะต้องพยายามหาคุณสมบัตินเฉพาะตัวของตัวอย่างที่ใช่ และไม่ใช่สิ่งที่ผู้สอนต้องการสอน และทดสอบคำตอบของตน หากคำตอบของตนผิด ผู้เรียนก็ต้องหาคำตอบใหม่ซึ่งก็หมายความว่าต้องเปลี่ยนสมมติฐานที่เป็นฐานของคำตอบเดิม ซึ่งก็จะมาจากคุณสมบัตินเฉพาะของสิ่งนั้นนั่นเอง

ขั้นที่ ๕ ให้ผู้เรียนสรุป และให้คำจำกัดความของสิ่งที่ต้องการสอนเมื่อผู้เรียนได้รายการของคุณสมบัตินเฉพาะของสิ่งที่ต้องการสอนแล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันเรียบเรียงให้เป็นคำนิยามหรือจำกัดความ

ขั้นที่ ๖ ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายร่วมกันถึงวิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการแสวงหาคำตอบให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการคิดของตัวเอง

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับเรียนรู้จากแบบ

เนื่องจากผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โน้ตทัศน์ จากการคิดวิเคราะห์ และตัวอย่างที่หลากหลาย ดังนั้นผลที่ผู้เรียนจะได้รับโดยตรง คือ จะเกิดความเข้าใจในมโนทัศน์นั้น และได้เรียนรู้ทักษะการสร้างมโนทัศน์ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการทำความเข้าใจมโนทัศน์อื่นๆ ต่อไปได้รวมทั้งช่วยพัฒนาทักษะการใช้เหตุผลโดยการอุปนัย (inductive reasoning) อีกด้วย

๒. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกานเย (Gagne Instructional Model)

กานเย (Gagne) อ้างใน ทิศนา แวมณี^{๒๒} ได้พัฒนาทฤษฎีเงื่อนไขการเรียนรู้ (Condition of Learning) ซึ่งมี ๒ ส่วนใหญ่ ๆ คือ ทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเยอธิบายว่า ปรัชญาการเรียนรู้มีองค์ประกอบ ๓ ส่วน คือ

๑. ผลการเรียนรู้หรือความสามารถด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ ซึ่งมีอยู่ ๕ ประเภท คือ

๑) ทักษะทางปัญญา (Intellectual skill) ซึ่งประกอบด้วยกรจำแนกแยกแยะ การสร้างความคิดรวบยอด การสร้างกฎ การสร้างกระบวนการหรือกฎขั้นสูง

๒) กลวิธีในการเรียนรู้ (Cognitive strategy)

๓) ภาษาหรือคำพูด (verbal information)

๔) ทักษะการเคลื่อนไหว (motor skills)

๕) และเจตคติ (attitude)

๒. กระบวนการเรียนรู้และจดจำของมนุษย์ มนุษย์มีกระบวนการจัดกระทำข้อมูลในสมอง ซึ่งมนุษย์จะอาศัยข้อมูลที่สะสมไว้มาพิจารณาเลือกจัดกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และในขณะที่

^{๒๒}อ้างแล้ว, หน้า ๒๒๕.

กระบวนการจัดกระทำข้อมูลภายในสมองกำลังเกิดขึ้นเหตุการณ์ภายนอกร่างกายมนุษย์มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมหรือการยับยั้งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายในได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน

กานเย จึงได้เสนอแนะว่า ควรมีการจัดสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้แต่ละประเภท ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภายในสมอง โดยการจัดสภาพภายนอกให้เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ภายในของผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ได้อย่างดี รวดเร็ว และสามารถจดจำสิ่งที่เรียนได้นาน

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบกานเย ประกอบด้วยการดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนรวม ๘ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับสิ่งเร้า หรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ดี

ขั้นที่ ๒ การแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้ผู้เรียนทราบ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้รับความคาดหวัง

ขั้นที่ ๓ การกระตุ้นให้ระลึกถึงความรู้เดิม เป็นการช่วยให้ผู้เรียนดึงข้อมูลเดิมที่อยู่ในหน่วยความจำระยะยาวให้มาอยู่ในหน่วยความจำเพื่อใช้งาน (working memory) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ขั้นที่ ๔ การนำเสนอสิ่งเร้าหรือเนื้อหาสาระใหม่ ผู้สอนควรจัดสิ่งเร้าให้ผู้เรียนเห็นลักษณะสำคัญของสิ่งเร้านั้นอย่างชัดเจน เพื่อความสะดวกในการเลือกรับรู้ของผู้เรียน

ขั้นที่ ๕ การให้แนวการเรียนรู้ หรือการจัดระบบข้อมูลให้มีความหมาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจกับสาระที่เรียนได้ง่าย และเร็วขึ้น

ขั้นที่ ๖ การกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสาระที่เรียน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงสาระการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

ขั้นที่ ๗ การให้ข้อมูลป้อนกลับ เป็นการให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียน และข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียน

ขั้นที่ ๘ การประเมินผลการแสดงออกของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าตนเองสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด

ขั้นที่ ๕ การส่งเสริมการคงทนและการถ่ายโอนการเรียนรู้โดยการให้โอกาสผู้เรียนได้มีการฝึกฝนอย่างพอเพียงและในสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น และสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่สถานการณ์อื่นๆ ได้

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

เนื่องจากการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ จัดขึ้นให้ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และจดจำของมนุษย์ ดังนั้น ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้สาระที่นำเสนอได้อย่างดี รวดเร็ว และจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้นาน นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้เพิ่มพูนทักษะในการจัดระบบข้อมูลสร้างความหมายของข้อมูลรวมทั้งการแสดงความสามารถของตนด้วย

๑. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ (memory model)

จอยซ์ และวิลส์ (Joyce & Weil) อังโน ทิศนา แจมฉี^{๒๓} ได้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลัก ๖ ประการดังนี้

๑. การตระหนักรู้ (awareness) ซึ่งกล่าวว่าการที่บุคคลจะจดจำสิ่งใดได้ดีนั้น จะต้องเริ่มจากการรับรู้สิ่งนั้น หรือการสังเกตสิ่งนั้นอย่างตั้งใจ และ

๒. การเชื่อมโยง (assosiation) กับสิ่งที่รู้แล้วหรือจำได้

๓. ระบบการเชื่อมโยง (link system) คือระบบในการเชื่อมความคิดหลายความคิดเข้าด้วยกันในลักษณะที่ความคิดหนึ่งจะไปกระตุ้นให้จำอีกความคิดหนึ่งได้

๔. การเชื่อมโยงที่น่าขบขัน (ridiculous assosiation) การเชื่อมโยงที่จะช่วยให้บุคคลจดจำได้ดีนั้น มักจะเป็นสิ่งที่แปลกไปจากปกติธรรมดา การเชื่อมโยงในลักษณะที่แปลกเป็นไปไม่ได้ชวนให้ขบขันมักจะประทับในความทรงจำของบุคคลเป็นเวลานาน

๕. ระบบการใช้คำทดแทน

๖. การใช้คำสำคัญ (key word) ได้แก่ การใช้คำ อักษรหรือพยางค์เพียงตัวเดียว เพื่อช่วยกระตุ้นให้จำสิ่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันได้

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มีวัตถุประสงค์ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ได้ดีและได้นาน และได้เรียนรู้กลวิธีการจำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้สาระอื่นๆ ได้อีก

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ในการเรียนการสอนสาระใดๆ ผู้สอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระนั้นได้ดีและนาน โดยการดำเนินการดังนี้

^{๒๓} อังแล้ว, หน้า ๒๒๕.

ขั้นที่ ๑ การสังเกตหรือศึกษาระยะอย่างตั้งใจ

ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในสาระที่เรียน โดยการใช้เทคนิคต่างๆ เช่น ให้อ่านเอกสารแล้วขีดเส้นใต้คำประเด็นที่สำคัญ และให้ตั้งคำถามจากเรื่องที่ทำให้อ่านให้หาคำตอบของคำถามต่างๆ เป็นต้น

ขั้นที่ ๒ การสร้างความเชื่อมโยง

เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาระยะที่ต้องเรียนรู้แล้วให้ผู้เรียนเชื่อมโยงเนื้อหาส่วนต่างๆ ที่ต้องการจดจำกับสิ่งที่คุ้นเคยเช่นกับคำ ภาพ หรือความคิดต่างๆ ตัวอย่างเช่น เด็กจำไม่ได้ว่าค่ายบางระจัน อยู่จังหวัดอะไร จึงโยงความคิดว่า ชาวบ้านบางระจันเป็นคนที่กล้าหาญ สัตว์ที่ถือว่าเป็นเก่งกล้าคือสิงห์โต บางระจันจึงอยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรีหรือให้หาหรือคิดคำสำคัญที่ไม่คุ้นหรือยากด้วยคำ ภาพ หรือความหมายอื่นๆ หรือการใช้การเชื่อมโยงความคิดเข้าด้วยกัน

ขั้นที่ ๓ การใช้จินตนาการเพื่อให้จดจำสาระได้ดีขึ้น ให้ผู้เรียนใช้เทคนิคการเชื่อมโยงสาระต่างๆ ให้เห็นเป็นภาพที่น่าขบขันเกินความเป็นจริง

ขั้นที่ ๔ การใช้เทคนิคต่างๆ ที่ทำให้ข้างต้นในการทบทวนความรู้ และเนื้อหาสาระต่างๆ จนกระทั่งจดจำได้

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

การเรียนโดยใช้เทคนิคช่วยความจำต่างๆ ของรูปแบบ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาสาระต่างๆ ที่เรียนได้ดีและได้นานแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้กลวิธีการจำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้สาระอื่นๆ ได้อีกมาก

๒.๑.๖ ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

ทฤษฎีของการบริหารเป็นศาสตร์ที่มีองค์ประกอบของความรู้ หลัก และกฎเกณฑ์ที่นำมาจากศาสตร์สาขาต่างๆ เพื่อไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการบริหารแล้วนำไปสู่การปฏิบัติจริง การบริหารที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับความสามารถ ประสิทธิภาพ และทักษะของผู้บริหาร การประยุกต์เอาทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวข้องกับการบริหารไปสู่การปฏิบัติจริงให้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม นับว่าเป็นศิลปะอย่างหนึ่งซึ่งนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอทฤษฎีของการบริหารที่น่าสนใจดังนี้

เทลเลอร์ (Taylor) อ่างใน ภารตี อนันต์นารี^{๒๔} กล่าวถึง ทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ ๖ ประการ คือ

^{๒๔} ภารตี อนันต์นารี, หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา, (ชลบุรี : บริษัท สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, ๒๕๕๒), หน้า ๑๕.

๑. หลักเรื่องเวลาถือว่าเป็นการวัดความสามารถในการผลิตโดยการจัดเวลาในการผลิต และการตั้งเวลามาตรฐานสำหรับการผลิตทั้งหมด ซึ่งการวัดผลผลิตของการทำงานนั้นถ้าจะวัดให้ถูกต้อง ต้องใช้เวลาเป็นเครื่องตัดสิน และควรมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของเวลาที่ใช้ในการทำงานแต่ละอย่างหรือประเภทด้วย

๒. หลักการกำหนดหน่วยค่าจ้าง ค่าจ้างสำหรับบุคลากรนั้นต้องเหมาะสมกับผลงาน และอัตราค่าจ้างนั้นพิจารณา โดยยึดหลักเกณฑ์ข้อ ๑ นอกจากนั้นผู้ปฏิบัติงานควรได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองมากที่สุด

๓. หลักการแยกงานวางแผนออกจากงานปฏิบัติคือ ฝ่ายบริหารควรทำหน้าที่ด้านการวางแผนและประสานงาน เพื่อให้ฝ่ายปฏิบัติงานทำงานได้อย่างคล่องตัวมีประสิทธิภาพไม่ควรให้ฝ่ายปฏิบัติงานเป็นฝ่ายรับผิดชอบในการคิด และวางแผนงานในการทำงาน ฝ่ายบริหารควรวางแผนโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ เวลา และข้อมูลอื่นๆ ตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๑ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการผลิต การปฏิบัติงานนั้นจะต้องสะดวกรวดเร็วขึ้นทันเหตุการณ์นอกจากนั้นการทำงานต้องมีระบบ และวิธีการที่เหมาะสม

๔. หลักการทำงานโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ถือว่า วิธีการของการทำงานควรจะถูกกำหนดโดยฝ่ายบริหาร ฝ่ายบริหารควรจะเป็นผู้รับผิดชอบ (ไม่ใช่ฝ่ายปฏิบัติงาน) ในการจัดวิธีการทำงานแสวงหาวิธี เทคนิคทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสม และดีที่สุดมาใช้ ฝ่ายบริหารต้องฝึกอบรมให้แก่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ และความสามารถอย่างเหมาะสมในการทำงานตามเทคนิคนั้นๆ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุด

๕. หลักการควบคุมงานโดยฝ่ายบริหารถือว่า ฝ่ายบริหารควรได้รับการฝึกอบรมในด้านการบริหารซึ่งตั้งอยู่บนหลักการของวิทยาศาสตร์ และสามารถประยุกต์หลักวิทยาศาสตร์มาใช้ในการจัดการ การควบคุมให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น และฝ่ายบริหารต้องเป็นฝ่ายควบคุมการทำงานของฝ่ายปฏิบัติงานด้วย

๖. หลักการจัดระเบียบการปฏิบัติงานมีการพิจารณานำหลักการบริหารแบบทหารมาใช้ ควรมีการจัดองค์การให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และทำงานอย่างประสานสัมพันธ์กันระหว่างแผนการต่างๆ ในองค์การนั้น โดยยึดถือความเคร่งครัดในระเบียบวินัยในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน

คริส อากิริส(Chris Argyris) อังใน ภารดี อนันต์นาวี^{๒๕} ได้กล่าวถึงทฤษฎีการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ๓ ประการคือ

^{๒๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๐.

๑. ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นคือ สมาชิกในองค์การย่อมมีความปรารถนาที่จะได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารในองค์การ การรับฟังความคิดเห็นก็ทำให้รู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารองค์การแล้ว

๒. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมายคือ เมื่อมีความร่วมมือเกิดขึ้นภายในองค์การก็ทำให้สมาชิกทั้งหมดภายในองค์การมีเป้าหมายเดียวกันเป็นการยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติซึ่งเป็นผลทางใจอันนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

๓. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบคือ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในองค์การ

มาสโลว์ (Maslow) อ้างใน ภารดี อนันต์นารี^{๒๖} ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการจูงใจ ๔ ประการคือ

๑. ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้น จะเริ่มจากความต้องการขั้นต่ำสุดไปหาสูงสุด

๒. ความต้องการของมนุษย์มีความต่อเนื่อง มีความต้องการไม่สิ้นสุด และต้องการชนิดใหม่ขึ้นไปอีก

๓. เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองระดับต่ำแล้ว ก็จะมีความต้องการระดับสูงขึ้นหรือเมื่อความต้องการระดับสูงได้รับการตอบสนองแล้วก็อาจเกิดความต้องการระดับต่ำอีกก็ได้

๔. ความต้องการของมนุษย์มีความเกี่ยวเนื่องกัน และซ้ำซ้อนกันอยู่ แม้ว่าความต้องการระดับหนึ่งได้หายไปแล้วก็เกิดความต้องการระดับอื่นเข้ามาแทนที่ แต่ความจริงแล้วความต้องการเหล่านั้นได้รับการตอบสนองเพียงบางส่วนเท่านั้น

ฟายล์ (Fayol) อ้างใน ภารดี อนันต์นารี^{๒๗} ได้กล่าวถึง หลักการบริหาร ๑๔ ประการคือ

๑. การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) คือ การทำงานควรมีการแบ่งงานกันทำตามแต่ละฝ่ายงาน เพื่อส่งเสริมความสามารถ ความมั่นใจ และความถูกต้องแม่นยำในการทำงานที่จะช่วยให้ผลผลิตของงานเพิ่มสูงขึ้น

๒. อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) คือ ในการทำงาน ผู้ที่ได้รับมอบให้ปฏิบัติงานใดก็ควรจะได้รับมอบอำนาจอย่างเพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติงานนั้นไปได้ด้วยดี อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบจึงควรไปด้วยกัน

๓. ความมีระเบียบวินัย (Discipline) คือ ผู้ปฏิบัติงานที่ดีจะต้องมีระเบียบวินัยในการทำงานจึงต้องมีการออกกฎระเบียบเพื่อให้มีการเคารพ และเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา

^{๒๖} อ้างแล้ว, หน้า ๑๑๕.

^{๒๗} อ้างแล้ว, หน้า ๑๑๖.

๔. ความมีเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) คือ ผู้ปฏิบัติควรเป็นผู้ได้รับการบังคับบัญชาสั่งการจากผู้บริหารเพียงคนเดียว ภายใต้แผนงาน และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๕. เอกภาพในการอำนวยการ (Unity of Direction) คือ การทำงานในกลุ่มเดียวกัน ควรมีหัวหน้าในการดำเนินการเพียงคนเดียวภายใต้แผนงาน และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๖. ประโยชน์ส่วนบุคคลถือว่าเป็นรองจากประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of Individual Interests to General Interests) คือ ในธุรกิจใดๆ ก็ตาม ผู้บริหารไม่ควรเห็นแก่ประโยชน์ของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยจะต้องปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่าง ให้คำปรึกษาแนะนำ และร่วมมือกับผู้ปฏิบัติงานทุกคนอย่างทั่วถึง และไม่เห็นแก่ประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง

๗. การให้ผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration) คือ เงินเดือน ค่าจ้าง ควรถือหลักความยุติธรรม โดยคำนึงถึงค่าครองชีพ สภาวะทางเศรษฐกิจ ความต้องการด้านแรงงาน สถานภาพของผู้ร่วมงาน เพื่อความพึงพอใจของทั้งสองฝ่ายทั้งนายจ้างและลูกจ้าง

๘. การรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง (Centralization) คือ เมื่อมีการมอบอำนาจให้ผู้บริหารคนใดแล้ว ก็ให้สามารถควบคุม บังคับบัญชาหรือสั่งการได้โดยให้ผู้บริหารพิจารณาตามความเหมาะสมตามสถานการณ์ว่าจะกระจายอำนาจหรือรวมอำนาจทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์กร บุคลิกภาพส่วนตัว และคุณค่าทางจริยธรรมของผู้บริหาร

๙. สายการบังคับบัญชา (Chain of Common or Scalar Chain) เป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างผู้บังคับบัญชา ซึ่งควรจัดให้มีช่องของการบังคับบัญชาลดหลั่นที่เหมาะสม ไม่ควรห่างเหินจนเกินไป เพราะจะก่อให้เกิดช่องว่างของสายการบังคับบัญชา

๑๐. คำสั่ง (Order) คือ ในการบริหารงานนั้น จำเป็นต้องมีการสั่งการที่จะต้องออกเป็นคำสั่งหรือกฎระเบียบข้อบังคับที่เป็นลายลักษณ์อักษรวางไว้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติรับทราบและปฏิบัติตาม

๑๑. ความเสมอภาค (Equity) คือ หลักแห่งความยุติธรรมที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนรวมทั้ง มีความเมตตากรุณา ความจงรักภักดีต่อทุกคน โดยเสมอภาค

๑๒. ความมั่นคงในหน้าที่การงาน (Stability of Tenure of Personnel) คือ การดำรงอยู่ในตำแหน่งของบุคลากรที่มีความต้องการเวลาในการเรียนรู้งานเพื่อที่สามารถปฏิบัติงานให้ได้ดี บุคลากรจึงไม่ควรให้ถูกปรับออกหรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่งก่อนเวลาอันควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงทั้งขององค์กรและบุคลากร

๑๓. ความคิดริเริ่ม (Initiative) คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิด ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติงาน เพื่อที่จะได้เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพ และเกิดความพึงพอใจแก่ผู้ร่วมงานทุกฝ่าย ความคิดริเริ่มเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้บริหารทางธุรกิจ

๑๔. ความสามัคคี (Esprit de Corps) คือ ผู้บริหารต้องสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร เป็นการก่อให้เกิดความกลมเกลียวปรองดอง และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ลูเทอร์ กุลิก และ เลียนดอลล์ เออร์วิกค์ (Luther Gulick & Lyndall Urwick) อ้างใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คณะ^{๒๘} ได้กล่าวถึง กระบวนการในการบริหารว่า กระบวนการหรือวิธีการในการบริหารแบบ POSDCORB เป็นกระบวนการหรือวิธีการในการบริหารที่ได้รับการยกย่องมากวิธีหนึ่งอันเป็นคำย่อของภาระหน้าที่ที่สำคัญของนักบริหาร ๗ ประการ ได้แก่

๑. การวางแผน (P-Planning) เป็นการวางเค้าโครงการกิจกรรม ซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การจัดองค์กร (O-Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์กรโดยมีการพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นกรม กอง หรือแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization) นอกจากนี้ อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุม (Span of Control) หรือพิจารณาในแง่ของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานหลัก (Line) และ หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) เป็นต้น

๓. การจัดหาบุคลากรมาปฏิบัติงาน (S-Staffing) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อให้ได้บุคลากรมาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดเอาไว้

๔. การอำนวยการ (D-Directing) เป็นภารกิจในการใช้ศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) การจูงใจ (Motivation) และการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นต้น

๕. การประสานงาน (CO-Coodinating) เป็นการประสานให้ส่วนต่างๆของกระบวนการทำงานได้ต่อเนื่อง และเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และราบรื่น

๖. การรายงาน (R-Reporting) เป็นกระบวนการ และเทคนิคของการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาตามชั้นได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงาน โดยที่มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) ในองค์กรอยู่ด้วย

๗. การงบประมาณ (B-Budgeting) เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการทำบัญชีการควบคุมเกี่ยวกับการเงิน และการคลัง

^{๒๘}ศิริวรรณ เสรีรัตน์ สมชาย หิรัญภิตติ และ สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์, ทฤษฎีองค์การ, (กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๘๖.

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า ทฤษฎีของการบริหาร หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการสังเกต และทดสอบจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นส่วนของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงกันเป็นข้อสรุปแบบกว้างที่ได้พรรณนา และอธิบายถึงพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์การทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อยๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผล และสามารถนำไปประยุกต์ และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทั่วไป และชี้แนะแนวทางในการวิจัย

๒.๑.๗ ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

ทฤษฎีสำคัญ ๆ ที่อธิบายถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ แบ่งออกได้เป็น ๓ ทฤษฎีซึ่ง สุนันท์ ปรีชาชัยสุรัตน์^{๒๕} ได้รวบรวมไว้ดังนี้

๑. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) นักจิตวิทยาคนสำคัญคือ ฟรอยด์ (Freud) ฟรอยด์เชื่อว่า จริยธรรมเป็นส่วนเดียวกับซุเปอร์อีโก้ หรือ มโนธรรม (Superego or Conscience) ซึ่งเด็กได้รับจากพ่อแม่ หรือผู้ใกล้ชิดด้วยกระบวนการถอดแบบ (Identification) ทำให้เด็กรับเอาบุคลิกภาพ ค่านิยม และมาตรฐานของสังคมเข้าไว้ ซุเปอร์อีโก้จะทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ให้เข้ากับกฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานความประพฤติที่ถูกต้องตามที่กำหนดโดยสังคม หรืออีกนัยหนึ่ง ซุเปอร์อีโก้เป็นตัวคุณธรรม (Ethics) ที่ควบคุมพฤติกรรมภายนอกของมนุษย์ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์และค่านิยมของสังคมนั้นเอง กล่าวคือ เมื่อความประพฤตินั้นไม่สอดคล้องกับค่านิยมหรือมาตรฐานที่ตนเองยึดถืออยู่ จิตสำนึกในส่วนที่เป็นคุณธรรมนี้จะกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งขึ้นในใจ ก่อให้เกิดความวิตกกังวล ความละอายใจ อันทำให้คนต้องเก็บกดหรือทำในสิ่งที่ไม่ดี ผิด และไม่ควรถ้วน เพื่อจะได้ลดความรู้สึกที่เกิดขึ้นมาดังกล่าว

๒. ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive – Developmental Theory) ผู้ที่เสนอทฤษฎีนี้ขึ้นมา จนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย คือ โคลเบอร์ก (Kohlberg) ตามทฤษฎีของโคลเบอร์กพัฒนาการของจริยธรรมเป็นผลของพัฒนาการทางปัญญา กล่าวคือ โคลเบอร์กเชื่อว่า จริยธรรมหรือความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องเกิดจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผล ซึ่งต้องอาศัยวุฒิภาวะทางปัญญา ด้วยเหตุนี้โคลเบอร์ก จึงยึดเอาทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจท์ (Piaget) เป็นหลักในการสร้างทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

^{๒๕} สุนันท์ ปรีชาชัยสุรัตน์, “การใช้เทคนิคแม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมทางสังคม ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่าง”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๒), หน้า ๑๒ .

ตามทฤษฎีของเพียเจท์ พัฒนาการทางปัญญาของมนุษย์พัฒนาขึ้นเป็นลำดับขั้นตามอายุ เริ่มจากขั้นที่ยังไม่สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วค่อยๆ พัฒนาไปเป็นลำดับจนถึงขั้นสามารถคิดตามหลักเหตุผลนามธรรม ได้ด้วยเหตุนี้การพัฒนาการทางจริยธรรม ตามแนวทางของโคลเบอร์กจึงแบ่งออกเป็นขั้น ๆ เช่นกัน โดยโคลเบอร์กแบ่งพัฒนาการออกเป็น ๓ ระดับ และภายในแต่ละระดับยังแบ่งพัฒนาการออกเป็น ๒ ขั้น รวมเป็น ๖ ขั้น ดังนี้

๑. ระดับก่อนเกณฑ์สังคม (Preconventional Level)

ขั้นที่ ๑ ใช้การลงโทษเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

ขั้นที่ ๒ ใช้การตอบสนองความต้องการของตนเองเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

๒. ระดับกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level)

ขั้นที่ ๓ ใช้การยอมรับของกลุ่มหรือสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

ขั้นที่ ๔ ใช้ระเบียบแบบแผนและกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

๓. ระดับเลยกฎเกณฑ์สังคม (Post-conventional Level)

ขั้นที่ ๕ ใช้สัญญาสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

ขั้นที่ ๖ ใช้หลักการจริยธรรมสากลเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

โคลเบอร์ก เชื่อว่ากฎเกณฑ์ที่เราใช้ตัดสินความถูกต้องของการกระทำจะพัฒนาเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำกว่าไปสู่ขั้นที่สูงกว่าทีละหนึ่งขั้นตามลำดับอย่างแน่นอนตายตัว ไม่มีการย้อนขั้นหรือข้ามขั้น ตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก จริยธรรมแต่ละขั้นเป็นผลของการคิดไตร่ตรอง ซึ่งต้องอาศัยทั้งความสามารถทางปัญญา และการช่างคิดช่างสังเกตของบุคคล กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ในทฤษฎีใหม่โดยเฉพาะจากผู้ที่มีระดับของพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าตน ๑ ขั้น ทำให้ผู้ที่อยู่ในสภาพนี้ต้องปรับตัวเอง โดยการสำรวจ และจัดระเบียบความเข้าใจของตนเองใหม่มีการจำแนกประเด็นปัญหาต่างๆ ให้มีความชัดเจน และละเอียดมากขึ้น และมีการบูรณาการ (Integration) ประเด็นต่างๆ เข้าด้วยกันเป็นความเข้าใจใหม่ที่สามารถอธิบายสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น ผลของกระบวนการนี้ทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ขึ้นแทนที่ความเข้าใจเก่า ได้จริยธรรมใหม่ซึ่งอยู่ในขั้นที่สูงกว่าจริยธรรมเก่า

การวัด และการประเมินจริยธรรมของบุคคล โคลเบอร์ก ได้ใช้วิธีเสนอเหตุการณ์ที่มีความลำบากใจ ในการตัดสินความถูกต้อง (Moral Dilemma) ๕ เหตุการณ์ อาทิเช่น ถามว่าการที่สามีคนหนึ่งขโมยยาจากร้านขายยา เพื่อรักษารภรรยาที่ป่วยหนักเป็นการกระทำที่สมควรหรือไม่ และเพราะอะไร แล้วนำคำตอบเฉพาะในส่วนของคุณผลมาจัดประเภทว่าเป็นคำตอบที่แสดงจริยธรรมในขั้นใดตามเกณฑ์ หากพบว่าคำตอบส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป) ของบุคคลหนึ่งอยู่ในขั้นใดก็จัดจริยธรรมอยู่ในขั้นนั้น

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) เป็นทฤษฎีที่เสนอขึ้นโดยนักจิตวิทยาการเรียนรู้กลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีแบนดูรา (Bandura) เป็นผู้นำคนสำคัญทฤษฎีนี้ได้อาศัยแนวความคิดของทฤษฎีจิตวิเคราะห์หลายอย่างเป็นแนวทางในการสร้างทฤษฎีความคิดสำคัญประการหนึ่งของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ที่กลายเป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมคือ การถอดแบบ (Identification)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็นผลมาจากการเรียนรู้ทางสังคมเช่นเดียวกับพฤติกรรมด้านอื่นๆ ของมนุษย์โดยเชื่อว่านอกเหนือจากปฏิกิริยาสะท้อนเบื้องต้น (Elementary Reflex) แล้วมนุษย์มิได้ถูกจัดเตรียมให้มีพฤติกรรมอื่นๆ มาโดยกำเนิด หากต้องมาเรียนรู้พฤติกรรมเหล่านั้น โดยมีแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีว่า

๑. การเรียนรู้ของมนุษย์ นอกจากจะเกิดจากประสบการณ์ตรง (Direct Experience) ของตนเอง เช่น ประสบเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยตนเองประสบผลที่เกิดจากการกระทำต่างๆ ด้วยตนเอง ส่วนหนึ่งยังเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นเป็นการเรียนรู้ด้วยการสังเกต (Observational Learning) และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการฟังคำบอกเล่า และการอ่านสารบันทึกของผู้อื่น ซึ่งการเรียนรู้ประเภทหลังนี้ช่วยให้มนุษย์รู้ว่าอะไรคืออะไร ได้อย่างกว้างขวาง และรวดเร็ว

๒. ผลของการเรียนรู้อยู่ในรูปของความเชื่อว่าอะไรสัมพันธ์กับอะไร อย่างไร ซึ่งอาจเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากพฤติกรรม และความรู้เหล่านี้จะมีผลในการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าเมื่อมนุษย์เรียนรู้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดตามเหตุการณ์ใดอย่างไรเมื่อประสบเหตุการณ์หนึ่งมนุษย์ก็สามารถคาดหวังเกี่ยวกับอีกเหตุการณ์หนึ่งได้ทำให้เกิดความดีใจ ความวิตกกังวล และความกลัวขึ้นล่วงหน้าในทำนองเดียวกันเมื่อเรียนรู้เงื่อนไขความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมหนึ่งกับผลกรรมหนึ่งมนุษย์ก็สามารถคาดหวังเกี่ยวกับการเกิดผลกรรมหนึ่งเมื่อทำพฤติกรรมหนึ่งได้

จากทฤษฎี และแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวกับพัฒนาการทางคุณธรรม จริยธรรม สรุปได้ว่าพัฒนาการทางคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากสังคมเป็นส่วนใหญ่บุคคลที่เกิดมาในแต่ละสังคมจะต้องเรียนรู้ และยอมรับกฎเกณฑ์ จารีตประเพณีในสังคมของตน จะก่อให้เกิดความสุข และเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้นทฤษฎีจึงหมายถึง แนวคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดลองทดสอบ และสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นเซตของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงซึ่งกัน และกัน เป็นข้อสรุปอย่างกว้างที่พรรณนา และอธิบายพฤติกรรมการบริหารองค์กรทางการศึกษา อย่างเป็นระบบ ทฤษฎีที่ได้รับการพิสูจน์บ่อยๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผล และสามารถนำไปประยุกต์ และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทั่วไป และชี้แนะวินิจฉัยได้

๒.๒ การบริหารโรงเรียนดีเด่น ๔ ด้าน

ในการบริหารจัดการสถานศึกษาปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือ การมีผู้บริหารการศึกษาที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารจัดการ นอกจากนี้คุณธรรมและจริยธรรมยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะสร้างศรัทธาซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เกิดความสามัคคีร่วมมือกันปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันได้ ทำให้ผู้ร่วมงานทุกคนในองค์กรเกิดความเชื่อถือและเชื่อมั่นในตัวผู้นำ ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาหรือโรงเรียนให้ได้รับรางวัลดีเด่น เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการกำหนดคือ

๒.๒.๑ ด้านกายภาพ (สภาพแวดล้อม)

การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง โรงเรียนคือ หน่วยงานทางการศึกษาซึ่งประกอบไปด้วยอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และบุคคลในโรงเรียนจะต้องมีความสมบูรณ์ในส่วนประกอบทุกด้าน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อันจะเป็นประโยชน์ต่อชีวิตได้ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมนับว่าเป็นส่วนประกอบหนึ่งในสถานศึกษาซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาหรือการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาได้โดยจะต้องให้การดูแลเอาใจใส่อาคารสถานที่ด้วยการวางแผนให้เป็นระเบียบเหมาะสมเป็นสัดส่วน สะอาด ร่มรื่น สวยงาม อันจะส่งผลให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดและจิตใจ ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรมอันพึงประสงค์ได้

การบริหารอาคารสถานที่ เป็นภารกิจที่สำคัญส่วนหนึ่งของการบริหารในสถานศึกษาในทุกระดับการศึกษา และถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารอาคารสถานที่เป็นอย่างดี จึงจะทำให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะอาคารสถานที่ที่ดี ย่อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน และบรรยากาศการปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้นๆด้วย การใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ซึ่งผู้บริหารต้องจัดแบ่งหน้าที่ให้ถูกต้อง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน ซึ่งจะเป็นงานที่ส่งเสริมงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้น

กรมสามัญศึกษา^{๓๐} ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการบริหารอาคาร สถานที่ ที่โรงเรียนต้องดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ไว้ ดังนี้

๑. การบริหารบริเวณโรงเรียน ได้แก่ การจัดบรรยากาศบริเวณโรงเรียน

^{๓๐}กรมสามัญศึกษา, *เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพรวัว, ๒๕๔๐), หน้า ๘.

๒. การบริหารอาคารเรียนการจัดบรรยากาศภายในอาคารเรียนการใช้ประโยชน์จากอาคารเรียนการดูแลบำรุงรักษาอาคารเรียนการรักษาความปลอดภัยในอาคารเรียน

๓. การบริหารห้องเรียนการจัดบรรยากาศในห้องเรียนการใช้ และการดูแลรักษาห้องเรียน

๔. การบริหารห้องพิเศษเกณฑ์ด้านปริมาณ คุณภาพการใช้ และการดูแลรักษาห้องเรียนพิเศษ

๕. การบริหารห้อง

๑) เกณฑ์ด้านปริมาณ และคุณภาพ

๒) การใช้และการดูแลรักษาห้องบริการ

๖. การบริหารอาคารโรงฝึกงาน

๑) เกณฑ์ด้านปริมาณ และคุณภาพ

๒) การใช้ และการดูแลรักษาโรงฝึกงาน

๗. การบริหารอาคาร โรงอาคาร

๑) เกณฑ์ด้านปริมาณ และคุณภาพ

๒) การใช้ และการดูแลรักษาโรงอาหาร

๘. การบริหารอาคารหอประชุม

๑) เกณฑ์ด้านปริมาณ และคุณภาพ

๒) การใช้ และการดูแลรักษาหอประชุม

๙. การบริหารอาคารห้องน้ำ ห้องส้วม

๑) เกณฑ์ด้านปริมาณ และคุณภาพ

๒) การใช้ และการดูแลรักษาห้องน้ำ ห้องส้วม

๑๐. การบริหารอาคารพลศึกษา

๑) เกณฑ์ด้านปริมาณ และคุณภาพ

๒) การใช้และการดูแลรักษาอุปกรณ์และอาคารพลศึกษา

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารอาคารสถานที่ จะให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้นั้นเกิดจากความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่จากผู้บริหาร โรงเรียน และครูที่จะพัฒนาจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๒ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม

การเรียนการสอน และการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องรับผิดชอบและเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของ

โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครูสนับสนุน กระตุ้นเตือน ให้คำแนะนำ และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

กรมสามัญศึกษา^{๓๑} ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการ ที่โรงเรียนต้องดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ไว้ดังนี้

๑. การวางแผนงานวิชาการ
 - ๑) การรวบรวมข้อมูล และจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับงานวิชาการ
 - ๒) การทำแผนงานวิชาการ
๒. การบริหารงานวิชาการ
 - ๑) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
 - ๒) การจัดกลุ่มการเรียน
 - ๓) การจัดตารางสอน
 - ๔) การจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน
 - ๕) การจัดครูสอนแทน
 - ๖) การนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ
๓. การจัดการเรียนการสอน
 - ๑) การจัดทำ การใช้ การปรับปรุงแผนการสอนรายวิชา
 - ๒) การจัดหา จัดทำ ใช้ บำรุงรักษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการสอน
๔. การพัฒนา และส่งเสริมทางด้านวิชาการ
 - ๑) การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
 - ๒) การจัดสอนซ่อมเสริม
 - ๓) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
 - ๔) การจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร
 - ๕) การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ
 - ๖) จำนวนครูที่ผ่านการอบรมหรือฝึกอบรมทางด้านวิชาการในรอบ ๒ ปี
 - ๗) การสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน
 - ๘) การส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
๕. การวัดผล ประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน

^{๓๑} กรมสามัญศึกษา, เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา, หน้า ๕.

- ๑) การดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียน
 - ๒) การสร้าง และปรับปรุงเครื่องมือวัดผลการเรียน
 - ๓) การจัดให้มีเอกสาร แบบฟอร์มเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผล
 - ๔) การดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐานการวัด และประเมินผลการเรียน
 - ๕) งานทะเบียนนักเรียน
๖. การประเมินผลการจัดงานวิชาการ
- ๑) การประเมินผลการจัดงานวิชาการ
 - ๒) การประเมินผลในด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของงานวิชาการ เป็นงานหลักของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดผล และประเมินผลการเรียน ตลอดจนการประเมินผล การจัดงานวิชาการ ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียน และครูต้องตระหนักเป็นอันดับหนึ่ง

๒.๒.๑ ด้านการพัฒนาบุคลากร

ธีระ รุญเจริญ^{๓๒} ได้เสนอลักษณะนักบริหารการศึกษาที่มีอาชีพที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ในการบริหาร และการจัดการศึกษาตามแนวทางที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่างๆ ดังนี้

๑. ลักษณะพื้นฐานธรรมชาติเดิมเป็นทุน ได้แก่ การเป็นผู้นำตามธรรมชาติความถนัด (Attitude) ในการเป็นผู้นำลักษณะนิสัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่นคือ ร่วมทำงาน เข้าใจธรรมชาติ ของมนุษย์

๒. การศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรีทางการบริหารการศึกษาทั่วไป ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ดังนี้

- ๑) การบริหาร และการจัดการการศึกษา
- ๒) จิตวิทยาการทำงานกับคนอื่น
- ๓) พื้นฐานการศึกษาค้นคว้าวิจัย
- ๔) บริบททางการบริหารการศึกษา คือ มีระเบียบ รู้กฎหมาย สังคมวิทยา ปรัชญา

เศรษฐกิจ การปกครอง

๑. บุคลิกภาพ ได้แก่ ความน่าเชื่อถือทางบุคลิกภาพ
- ๑) นำเสียงการพูดน่าฟัง เข้าใจง่าย

^{๓๒}ธีระ รุญเจริญ, ลักษณะนักบริหารการศึกษามีอาชีพ, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, ๒๕๔๓), หน้า ๘.

๒) อารมณ์มั่นคง

๓) เข้มแข็งแต่ถ่อมตน

๔) กิริยามารยาทเป็นที่ยอมรับของสังคม

๕) การแต่งกายสอดคล้องกับกาลเทศะ

๔. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

๑) มีวิสัยทัศน์ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลง

๒) ยึดระบบคุณธรรมเป็นที่ตั้ง คือ โปร่งใส ยุติธรรม

๓) ซื่อสัตย์ ไม่คอร์รัปชัน

๔) อดทน อดกลั้น

๕) รับฟังคิดและฟังชอบ

๖) เสียสละ

๗) เป็นคนดีของสังคม

๕. ความสามารถ/ทักษะ

๑) บริหารจัดการศึกษาตามหลักวิชา และการปฏิบัติ

๒) นำองค์การไปสู่เป้าหมาย

๓) ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีม

๔) ประสานงานเพื่อผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

๕) ปรับเปลี่ยนเทคนิค เพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

๖. ความรู้ลึกและรู้รอบ

๑) การบริหาร/จัดการ

๒) การจัดการศึกษา

๓) ระเบียบกฎหมาย

๔) บริบททางสังคม

๕) การวิจัย

๖) จิตวิทยาการบริหาร

๗. การมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการบริหาร ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการบริหารที่มี

ประสิทธิภาพ/ประสิทธิผล

๑) จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

๒) เป็นหลักประกันคุณภาพ

๓) ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ

๔) นำไปสู่การพัฒนา และปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง

๕) มุ่งมั่นปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

๒.๒.๔ ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สุภรณ์ ศรีพหล และกล้า ทองขาว^{๓๓} กล่าวว่า สิ่งสำคัญประการแรกคือ จะต้องสร้างความเข้าใจ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในโรงเรียนก่อน บุคลากรทุกฝ่ายภายในโรงเรียนต้องมีความกระตือรือร้นที่จะรักษาสามัคคีธรรม ร่วมมือร่วมใจช่วยเหลืองานภารกิจทุกๆ ด้านของโรงเรียน ภาพของโรงเรียนที่ปรากฏต่อชุมชนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ถ้าภายในโรงเรียนผู้บริหาร และครูผู้สอนไม่เข้าใจ ขาดความสัมพันธ์อันดีต่อกันก็ยากที่จะสร้างความสัมพันธ์กับภายนอกได้ ประการที่สองครูทุกคนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และรอบรู้งานทุกๆ ด้านของโรงเรียน และถือว่าตนเองมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนต่อชุมชน พร้อมทั้งจะชี้แจงเหตุผลที่ถูกต้องที่ควรต่อชุมชน และมีใจกว้างพอที่จะรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน

โรงเรียนเป็นสถาบันที่ชุมชนก่อตั้งขึ้น โดยมีภาระหน้าที่อบรมสั่งสอน และพัฒนาสมาชิกในชุมชนให้ออกไปประกอบอาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน โรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็นศูนย์กลางอบรมสมาชิกของชุมชน เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งรวมสาขาวิชาการต่างๆ โรงเรียน มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาคนให้มีความรู้ เป็นพลเมืองดี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้น โรงเรียน และชุมชนจึงติดต่อสัมพันธ์ร่วมมือช่วยเหลือพัฒนาการศึกษา และพัฒนาชุมชน โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ ร่วมกัน

กรมสามัญศึกษา^{๓๔} ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่โรงเรียนต้องดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ ไว้ดังนี้

๑. การวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - ๑) การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน
 - ๒) การทำแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
๒. การสร้าง และเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน

^{๓๓}สุภรณ์ ศรีพหล และกล้า ทองขาว, “ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษากับชุมชน.” เอกสารการสนทนาคณะวิชาการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๑. (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช, ๒๕๔๐), หน้า ๓๓๑.

^{๓๔}กรมสามัญศึกษา, เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา, หน้า ๖.

๑) การกำหนดอุดมการณ์ของโรงเรียนเพื่อสร้างเสริมคุณธรรม ลักษณะนิสัย และความประพฤติ

๒) การสร้าง และเผยแพร่เกียรติประวัติทางด้านวิชาการ

๓) การสร้าง และเผยแพร่เกียรติประวัติทางด้านคุณธรรม จริยธรรม

๔) การสร้าง และเผยแพร่เกียรติประวัติทางด้านกีฬา

๕) การสร้าง และเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียนด้านอื่นๆ

๓. การให้บริการชุมชน

๑) การให้บริการข่าวสาร

๒) การให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย

๓) การให้บริการด้านส่งเสริมอาชีพ

๔) การให้บริการด้านการนันทนาการ

๕) การให้บริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์

๖) การให้บริการด้านวิชาการ

๔. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

๑) การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน

๒) การให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน

๕. การได้รับความสนับสนุนจากชุมชน

๑) การจัดตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนโรงเรียน

๒) การสนับสนุนด้านวิชาการ

๓) การสนับสนุนด้านทรัพย์สิน

๔) การสนับสนุนด้านบริการ

๖. การประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ผู้บริหาร และครู ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารโรงเรียน โดยการผ่านทางคณะกรรมการ โรงเรียน ฝ่ายปกครอง ครู นักเรียน เพื่อช่วยสนับสนุนการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าด้านผลงานดีเด่น และ/หรือ กิจกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม

๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๔.๑ งานวิจัยในประเทศ

พนมพันธ์ ไชยเพชร^{๓๕} ให้ความหมายของการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ในการดำเนินการ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบกิจการงาน และอาชีพตามควรแก่วัย ส่วนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัด และความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อให้เพียงพอแก่การประกอบกิจการงาน อาชีพ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีสันติสุข

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์^{๓๖} ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน และโรงเรียนเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาคำอธิบายเกี่ยวกับลักษณะ และเงื่อนไขรวมทั้งกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และโรงเรียน เพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจากประสบการณ์ในชุมชนผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่การศึกษาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น และศึกษาเรื่องนี้โดยวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ระดับความรู้ลึก การจัดกลุ่มสนทนา การสังเกต และการจดบันทึก ผลการศึกษาพบว่า จากแนวคิดเรื่องการพัฒนาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ความพยายามที่จะให้ชุมชนและโรงเรียนมีส่วนร่วมกันในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว และจากการศึกษาโดยทั่วไปถึงสถานการณ์การมีส่วนร่วมของชุมชน และโรงเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าในสถานการณ์ที่เป็นอยู่จริงใจชุมชนนั้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และโรงเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแบบแผนการมีส่วนร่วมเป็นแบบหลือมล้ำ และในส่วนของกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และโรงเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสรุปได้ว่ามีขั้นตอนสำคัญของการมีส่วนร่วมแบ่งเป็น ๘ ขั้นตอน คือ ๑) การหาข้อมูลพื้นฐานของเรื่องที่จะศึกษา ๒) การสร้างความสัมพันธ์กับ

^{๓๕}พนมพันธ์ ไชยเพชร, “ปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนปฏิบัติการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.๒๕๔๒), หน้า ๒๕.

^{๓๖}ศิริกาญจน์ โกสุมภ์, “การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน”, นิพนธ์กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร) (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๒), หน้า ๒๒๓ - ๒๓๑.

ประชาชนในชุมชน ๓) การสร้างเครือข่ายผู้ร่วมงาน ๔) การจัดทำกิจกรรมดำเนินการ ๕) การต่อรองเพื่อการมีส่วนร่วม ๖) การมีส่วนร่วมดำเนินการ ๗) การมีส่วนร่วมประเมินผลการดำเนินการ ๘) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินการ

ทวี สารแสน^{๓๓} ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านการเรียนในห้องเรียน ด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดี ด้านทรศนะของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ มีทรศนะอยู่ในระดับมาก ๓ ระดับแรกคือ ครูยกย่องชมเชยเมื่อนักเรียนทำความดี ครู นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนคิด และทำงานเป็นกลุ่ม

คุษฎี หน่อพงษ์^{๓๔} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมิน โครงการพัฒนาบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี ๓ ฉะเชิงเทรา พบว่า บริบทและสภาวะแวดล้อมของ โครงการพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนสอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการ และพบว่าปัจจัยนำเข้าของโครงการด้านบุคลากร ครูมีความรู้ความสามารถและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการแต่โรงเรียนขาดแคลนครูทำให้ปริมาณงานที่ครูต้องรับผิดชอบมีมากส่งผลให้ความพร้อมของครูในการดำเนินการด้านกิจกรรมลดลงกว่าที่ควรจะเป็น

อังคณา ราชสีห์^{๓๕} ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมิน โครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ กรณีเฉพาะ โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง ผลการประเมินการดำเนินงานด้านพันธกิจ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านประกอบด้วยด้านพันธกิจ ๕ ด้านดังต่อไปนี้คือบุคลากรในองค์กรเป็นแบบอย่างกำหนดกรอบปฏิบัติตนของนักเรียนกำหนดกิจกรรมของนักเรียนพัฒนาสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการปฏิบัติวิถีพุทธ ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุน และในด้าน

^{๓๓}ทวี สารแสน, “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรคุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.๒๕๔๓).

^{๓๔}คุษฎี หน่อพงษ์, “การประเมิน โครงการพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี จ.ฉะเชิงเทรา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.๒๕๔๖).

^{๓๕} อังคณา ราชสีห์, การประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ : กรณีเฉพาะโรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง, ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม(ศูนย์คุณธรรม) (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ : องค์การมหาชน,๒๕๔๘), หน้า บทคัดย่อ.

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔ ด้าน ได้แก่ อ่อนน้อมถ่อมตนเป็นคนมีวินัย ใส่ใจการเรียนรู้ เชิดชูความเป็นไทย

๒.๔.๒ งานวิจัยต่างประเทศ

รัสเซลล์ (Russell)^{๔๐} ได้ทำการวิจัยเรื่อง ครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาในเมือง (The City Elementary School Principal) วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถที่จำเป็นสำหรับครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาในเมือง พบว่า ความสามารถของครูใหญ่ขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจในงานนั้นๆ ซึ่งงานแต่ละอย่างต้องการความรู้ ความเข้าใจต่างกัน นอกเหนือจากนี้ยังพบว่า ทักษะในการสื่อความหมายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเป็นผู้นำของการบริหารโรงเรียน

สปาร์ค (Sparks)^{๔๑} ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะการณ์เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในมลรัฐเคนตักกี (A Study of the High School Principal in Kentucky) พบว่าครูใหญ่ใช้เวลาในการปฏิบัติงานมากที่สุดตามลำดับดังนี้ คือ การนิเทศการสอน การแนะแนว การประชาสัมพันธ์ การศึกษาวิชาการ ต่างๆ งานธุรการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การควบคุมระเบียบวินัยการสอน ส่วนความเข้าใจในการบริหารของครูใหญ่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่แต่จะขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน ถ้าโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูใหญ่จะมีความเข้าใจการบริหารงานดีกว่าครูใหญ่ในโรงเรียนขนาดเล็ก

วิลเลียม (Williams)^{๔๒} ได้ทำการวิจัยเรื่อง งานในหน้าที่ของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ครูใหญ่ส่วนมากใช้เวลาในการประเมินผลการสอบและการปรับปรุงการสอนของครูน้อยเกินไป ครูส่วนใหญ่มักจะให้หัวหน้าสายงานรายงานและเชื่อตามรายงานนั้น การเยี่ยมห้องเรียนของครูใหญ่มีจำกัด และใช้นเวลาน้อยยิ่ง โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเวลาที่ครูใหญ่มีเวลาให้แก่โครงการปรับปรุงการเรียนการสอนมีน้อย ส่วนมากจะแนะนำมากกว่าจะใช้วิธีการอบรมครู และนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน

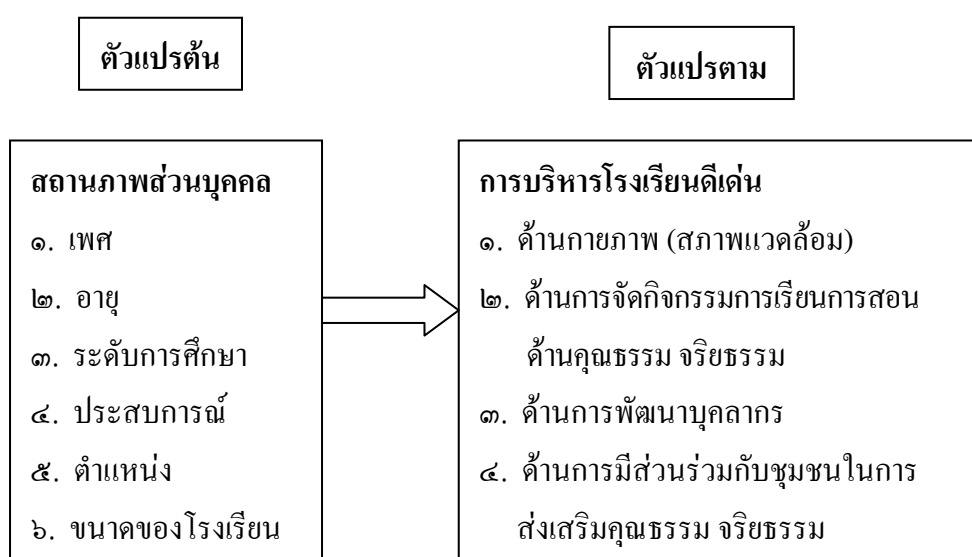
^{๔๐}Russell, Resekirch. (๑๙๕๕, October). “ The City Elementary School Principal.” **Dissertation Abstracts International**, ๒๐, p. ๑๒๔๕ – A.

^{๔๑}Sparks, Harry M. (๑๙๖๐, March). “ A Study of the High School Principals in Kentucky.” **Dissertation Abstracts International**, ๒๐, pp. ๓๖๐๕ – ๓๖๐๖.

^{๔๒}William, C.O. “An In-depth Investigation of Explicit Tasks Performed by Selected Indiana Junior High School Principals.” **Dissertation Abstracts International**, (๑๙๖๒), p. ๔๕๐๕–A.

เอแดร์ (Adair)^{๔๗} ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐไอโอวา ในประเด็นเกี่ยวกับความสำคัญของภารกิจ และความชำนาญในการจัดการกับภารกิจนั้นๆ ผลวิจัยพบว่า ครูใหญ่ส่วนมากมีความชำนาญเป็นพิเศษในการจัดการกับปัญหาอาคารสถานที่ การประเมินผล การประชุมครู ประสบการณ์เป็นครูใหญ่ และขนาดของโรงเรียนไม่เป็นตัวแปรที่ส่งผลในระดับนัยสำคัญกับความชำนาญเป็นพิเศษในการจัดการแก้ปัญหาใดๆ

๒.๔ กรอบแนวคิดการวิจัย

ตารางที่ ๒.๑ แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

^{๔๗} Adair, Aubury Louis. "Iowa Public Secondary School Principals' Perceptions of Importance and Expertise Required to Manage Identified Tasks." *Dissertation Abstracts International*, ๔๒ (๑๑), . ๑๕๗๒, ๔๖๕๖ – A.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อมุ่งศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

๒. กำหนดกรอบและแนวคิดในการวิจัย
๓. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
๔. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
๕. เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และปรับปรุง
๖. ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-Out) และปรับปรุงแก้ไข
๗. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์
๘. เก็บรวบรวมข้อมูล
๙. วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล
๑๐. สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น จำนวน ๕ โรงเรียน โดยมีประชากรทั้งสิ้น ๕๑๐ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่กำหนดความคลาดเคลื่อนไว้ที่ ๐.๐๕ % ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ๒๕๕ ตัวอย่าง แล้วได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วน (Proportion) ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

๑. โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamana^๑ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๕๕ คน

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร} \quad n &= \frac{N}{1+N(e)^2} \\
 &= \frac{๕๑๐}{1+๕๑๐(๐.๐๕)^2} \\
 n &= ๒๕๕
 \end{aligned}$$

^๑ชานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๕ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บิซซิเนสอาร์เอนด์ดี, ๒๕๕๑), หน้า ๔๕.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามขนาดของโรงเรียน ได้ดังนี้

โรงเรียน	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
๑. โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	๑๑๔	๕๗
๒. โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม	๕๘	๔๕
๓. โรงเรียนพรหมานุสรณ์	๑๒๘	๖๔
๔. โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว	๑๔๐	๗๐
๕. โรงเรียนมหากาฬกระจัดทองอุปลัมภ์	๓๐	๑๕
รวม	๕๑๐	๒๕๕

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

๑. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ๑) ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา
- ๒) ศึกษาหลักการและทฤษฎี จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- ๓) ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๔) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้ง ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

๒. ลักษณะของเครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบให้เลือกตอบ (Check - list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่โรงเรียน ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคาร ออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านลักษณะกายภาพ (สภาพแวดล้อม) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้าน คุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบประเมินค่า (Likert Scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุดมาก ปานกลาง น้อย และน้อย ที่สุด

ระดับความคิดเห็น

๕ หมายความว่า ระดับความเห็นมากที่สุด

๔ หมายความว่า ระดับความเห็นมาก

๓ หมายความว่า ระดับความเห็นปานกลาง

๒ หมายความว่า ระดับความเห็นน้อย

๑ หมายความว่า ระดับความเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเพิ่มเติม

๓. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ ที่สร้างไว้

๒. หาความเชื่อมั่น (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอประธาน และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมา ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) ผศ.ดร.ชวาล ศิริวัฒน์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) ผศ.ดร.สิน งามประโคน อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) ดร.บรรเจอดพร คู่แสนสุข รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

๕) ดร.กิตติ กอบัวแก้ว รองคณบดีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ทั้งนี้เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)^๒ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ๐.๕ มีบางข้อที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า ๐.๕ จึงได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๓. หากความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหาร และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronback)^๓ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๕๑๒

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

๑) ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจาก คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่งผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม โรงเรียนพรหมานุสรณ์ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัมภ์ เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม

๒) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวจาก คณะครุศาสตร์ส่งไปยัง โรงเรียนศรีวิชัย โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม โรงเรียนพรหมานุสรณ์ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัมภ์ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และรวบรวมส่งคืนผู้วิจัย

๓) ผู้วิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามรวบรวมส่งคืนผู้วิจัยโดยตรง ภายใน ๑ สัปดาห์ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามครบและมีความถูกต้องทุกฉบับ

^๒ สุวริย์ ศิริ โภการภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๒๔๓-๒๔๔.

^๓ Cronback, Lee J, *Essentials of psychological testing*, 4 ed., (New York: Harper & Row, 1971), P 67.

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้
 การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
 ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้องตามที่
 กำหนด

๒) จัดทำคู่มือลงรหัสตามแบบสอบถาม

๓) นำข้อมูลทั้งหมดจากแบบสอบถามมาลงรหัสในแบบฟอร์มลงรหัส

๔) นำข้อมูลไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

๕) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม

โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐-๑.๔๕ เท่ากับ น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๐-๒.๔๕ เท่ากับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๐-๓.๔๕ เท่ากับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๐-๔.๔๕ เท่ากับ มาก

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๐-๕.๐๐ เท่ากับ มากที่สุด

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษาโดย

๑. การหาค่าร้อยละใช้สูตร (Percentage) ^๔

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

X คือจำนวนข้อมูล(ความถี่)ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N คือจำนวนข้อมูลทั้งหมด

๒. การหาค่าเฉลี่ยใช้สูตร(Mean) ^๕

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

^๔ชานินทร์ ศิลป์จารุ, คู่มือการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม spss , หน้า ๑๔๘.

^๕เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔๘.

เมื่อ	\bar{x}	แทน ค่าเฉลี่ย
	Σfx	แทน ผลรวมของค่าความถี่ทั้งหมด
	f	แทน ค่าความถี่
	X	แทน จุดกึ่งกลางของอันตรภาคชั้น
	N	แทน ข้อมูลทั้งหมด

๓. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร(Standard Deviation)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (X - \mu)^2}{N}}$$

$$S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

S	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	ข้อมูลแต่ละจำนวน
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean) ของข้อมูลในชุดนั้น
N	แทน	จำนวนข้อมูลจากกลุ่มประชากรทั้งหมด
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ ๔

ผลการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น การศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มภาคกลาง เกี่ยวกับกระบวนการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านผลงานดีเด่น และ/หรือกิจกรรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหาร ๕๐ คน ผลการเก็บข้อมูลได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน ๕๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

๔.๒ วิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น

๔.๒.๑ ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม)

๔.๒.๒ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม

๔.๒.๓ ด้านการพัฒนาบุคลากร

๔.๒.๔ ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม

๔.๓ แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่และร้อยละดังตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ	ชาย	๗๐	๒๗.๕
	หญิง	๑๘๕	๗๒.๕
	รวม	๒๕๕	๑๐๐
๒. อายุ	ต่ำกว่า ๓๑ ปี	๔๔	๑๗.๓
	๓๑-๔๐ ปี	๔๒	๑๖.๕
	๔๑-๕๐ ปี	๖๑	๒๓.๕
	๕๑ ปี ขึ้นไป	๑๐๘	๔๒.๔
	รวม	๒๕๕	๑๐๐
๓. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๐	๐
	ปริญญาตรี	๒๐๑	๗๘.๘
	ปริญญาโท	๕๔	๒๑.๒
	ปริญญาเอก	๐	๐
	รวม	๒๕๕	๑๐๐
๔. ประสบการณ์	ต่ำกว่า ๕ ปี	๑๐๕	๔๑.๒
	๕ - ๑๐ ปี	๓๐	๑๑.๘
	๑๑ - ๒๐ ปี	๓๓	๑๒.๕
	๒๑ ปี ขึ้นไป	๘๗	๓๔.๑
	รวม	๒๕๕	๑๐๐
๕. ตำแหน่ง	ผู้บริหารโรงเรียน	๑๐	๓.๕
	ครูผู้สอน	๒๔๔	๙๖.๕
	รวม	๒๕๕	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๖.ขนาดของโรงเรียน	จำนวนนักเรียนมากกว่า ๑๒๑ และน้อยกว่า ๒๐๐	๐	๐
	จำนวนนักเรียน ๒๐๑ - ๓๐๐	๐	๐
	จำนวนนักเรียน ๓๐๑ - ๔๙๙	๐	๐
	จำนวนนักเรียน ๕๐๐ - ๑,๔๙๙	๐	๐
	จำนวนนักเรียน ๑,๕๐๐ - ๒,๔๙๙	๗๐	๒๗.๕
	จำนวนนักเรียนมากกว่าหรือเท่ากับ ๒,๕๐๐	๑๘๐	๗๒.๕
	รวม	๒๕๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

๑. เพศ ผลการวิเคราะห์พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๘๕ คน ร้อยละ ๗๒.๕ เป็นเพศชาย จำนวน ๗๐ คน ร้อยละ ๒๗.๕

๒. อายุ ผลการวิเคราะห์พบว่า มีอายุอยู่ระหว่าง ๕๑ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๘ คน ร้อยละ ๔๒.๔ อายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๖๑ คน ร้อยละ ๒๓.๙ อายุระหว่าง ต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๘๔ คน ร้อยละ ๓๓.๓ และอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๔๒ คน ร้อยละ ๑๖.๕ ตามลำดับ

๓. ระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์พบว่า มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๒๐๑ คน ร้อยละ ๗๘.๘ ระดับปริญญาโทจำนวน ๕๔ คน ร้อยละ ๒๑.๒ ตามลำดับ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาเอกไม่มี

๔. ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่โรงเรียนแห่งนี้ ผลการวิเคราะห์พบว่า มีประสบการณ์ต่ำกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๑๐๕ คน ร้อยละ ๔๑.๒ มีประสบการณ์ ๑๑-๒๐ ปีขึ้นไป ๘๗ คน ร้อยละ ๓๔.๑ มีประสบการณ์ ๑๕-๒๐ ปี จำนวน ๓๓ คน ร้อยละ ๑๒.๙ และมีประสบการณ์ ๑๐-๑๕ ปี ๓๐ คน ร้อยละ ๑๑.๘ ตามลำดับ

๕. ตำแหน่ง ผลการวิเคราะห์พบว่า ครูผู้สอน ๒๔๕ คน ร้อยละ ๙๖.๑ และผู้บริหารโรงเรียน ๑๐ คน ร้อยละ ๓.๙ ตามลำดับ

๖. ขนาดของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนที่ได้สำรวจพบว่ามี ๒ ขนาดคือจำนวนนักเรียนมากกว่าหรือเทียบเท่ากับ ๒,๕๐๐ คน ร้อยละ ๗๒.๕ และจำนวนนักเรียน ๑,๕๐๐ - ๒,๔๙๙ คน

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน โดยรวม และรายด้านทั้ง ๔ ด้าน

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเห็น
๑. ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม)	๔.๕๘	๐.๖๐๕	มากที่สุด
๒. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม	๔.๖๖	๐.๖๑๓	มากที่สุด
๓. ด้านการพัฒนาบุคลากร	๔.๖๑	๐.๖๑๑	มากที่สุด
๔. ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริม ด้านคุณธรรม จริยธรรม	๔.๑๖	๐.๗๔๕	มาก
รวม	๔.๗๖	๐.๕๐๖	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๔.๗๖$, S.D. = ๐.๕๐๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสินที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = ๔.๖๖$, S.D. = ๐.๖๑๓) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = ๔.๖๑$, S.D. = ๐.๖๑๑) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = ๔.๑๖$, S.D. = ๐.๗๔๕)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) โดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม)	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น
๑. การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียน สงบ สะอาดสวยงาม ร่มรื่น	๔.๐๔	๐.๓๘๒	มาก
๒. การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนปลอดภัย ปลอดคอบายมุข	๓.๘๓	๐.๓๑๑	มาก
๓. การจัดสถานที่ มุมกิจกรรม หรือมุม ประสบการณ์ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	๓.๕๓	๐.๓๑๔	มาก
๔. มีการออม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	๔.๑๕	๐.๓๓๘	มาก
๕. มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายในห้องเรียนที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	๓.๕๘	๐.๓๕๘	มาก
๖. การจัดการเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	๓.๕๖	๐.๓๖๓	มาก
๗. มีสถานที่เพียงพอสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ได้อย่างสูงสุด ที่จะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	๔.๐๒	๐.๓๒๖	มาก
รวม	๔.๕๘	๐.๖๐๕	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๘$, S.D. = ๐.๖๐๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการออม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = ๔.๑๕$, S.D. = ๐.๓๓๘) รองลงมาคือ การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียน สงบ สะอาดสวยงาม ร่มรื่น ($\bar{X} = ๔.๐๔$, S.D. = ๐.๓๘๒) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนปลอดภัย ปลอดคอบายมุข ($\bar{X} = ๓.๘๓$, S.D. = ๐.๓๑๑)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น
๑. มีการบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน	๔.๑๓	๐.๖๖๐	มาก
๒. มีการบูรณาการอ้อมในการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ และการปฏิบัติจริงหลากหลายเป็นประจำ	๓.๕๑	๐.๗๕๘	มาก
๓. มีการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ และการปฏิบัติจริงหลากหลายเป็นประจำ	๓.๕๓	๐.๗๖๒	มาก
๔. มีการประเมิน และนิเทศภายใน ที่เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม	๓.๘๕	๐.๗๓๘	มาก
๕. มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๔.๐๗	๐.๗๕๓	มาก
๖. มีโครงการ หรือกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวกับกิจกรรม ธรรมะ การอ้อม มาใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๔.๑๓	๐.๗๖๘	มาก
๗. มีการเรียนการสอนเรื่อง โครงการคุณธรรม	๓.๕๓	๐.๗๑๕	มาก
๘. มีชมรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม	๔.๐๑	๐.๗๔๕	มาก
๙. มีการนำคนในชุมชน วิทยากร มาบรรยาย และให้ ความรู้อย่างสม่ำเสมอ	๓.๗๖	๐.๗๗๓	มาก
๑๐. มีการนิมนต์พระสงฆ์ ผู้รู้ศาสนา มาบรรยาย และให้ ความรู้อย่างสม่ำเสมอ	๔.๐๔	๐.๗๕๐	มาก
๑๑. มีการบูรณาการหลักธรรม ศาสนา ที่ครู นักเรียนนับถือ สอดแทรกในวิถีชีวิต	๔.๐๕	๐.๗๐๕	มาก
๑๒. มีการบูรณาการหลักธรรม ศาสนา ในระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	๔.๐๔	๐.๗๕๒	มาก
รวม	๔.๖๖	๐.๖๑๓	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านกายภาพ (สภาพ สิ่งแวดล้อม) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๖๖$, S.D. = ๐.๖๑๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลาง ตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีโครงการ หรือ กิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวกับ กิจกรรมธรรมชาติ การออม มาใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = ๔.๑๓$, S.D. = ๐.๗๖๘) รองลงมาคือ มีการบูรณาการเรื่องคุณธรรมและ จริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = ๔.๑๓$, S.D. = ๐.๖๖๐) และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ มีการนำคนในชุมชน วิทยากร มาบรรยายและ ให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = ๓.๗๖$, S.D. = ๐.๗๗๓)

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก ธนาคารออมสิน ด้านการพัฒนาบุคลากรสอน โดยรวม และจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น
๑. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม	๔.๑๒	๐.๗๘๕	มาก
๒. ครูส่วนใหญ่ เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม	๔.๑๐	๐.๗๐๒	มาก
๓. นักเรียนส่วนใหญ่ เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรมและ จริยธรรม	๓.๘๕	๐.๗๓๒	มาก
๔. โรงเรียน ได้รับเลือกเป็นตัวแทน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม	๔.๑๒	๐.๗๖๗	มาก
๕. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม ให้กับบุคลากร	๓.๕๕	๐.๗๘๔	มาก
๖. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียน	๔.๑๐	๐.๗๑๕	มาก
๗. มีการกำหนดแผนพัฒนาการทางด้านบุคลากรใน เชิงคุณธรรม จริยธรรมที่เป็นรูปธรรม	๓.๕๘	๐.๗๖๖	มาก
รวม	๔.๖๑	๐.๖๑๑	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านการพัฒนา บุคลากรสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๖๑$, S.D. = ๐.๖๑๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลาง ตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็น แบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x} = ๔.๑๒$, S.D. = ๐.๗๘๕) รองลงมาคือ โรงเรียน ได้รับ เลือกเป็นตัวแทน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x} = ๔.๑๒$, S.D. = ๐.๗๖๗) และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ นักเรียนส่วนใหญ่ เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x} = ๓.๘๘$, S.D. = ๐.๗๓๒)

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก ธนาคารออมสิน ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวม และจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความเห็น
๑. มีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชน มาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม	๓.๘๕	๐.๗๕๖	มาก
๒. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชนมาร่วม คิด ร่วมวางแผนในการออม และการนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน	๓.๘๓	๐.๗๒๖	มาก
๓. มีการสร้างเครือข่ายขยายผลด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สู่สถานศึกษาอื่น ๆ	๓.๗๕	๐.๗๕๕	มาก
๔. มีการจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็น การดูแลสอดส่องและส่งเสริม บุตรหลาน เยาวชน ให้ เป็นคนดี มีคุณธรรม	๓.๗๒	๐.๘๕๐	มาก
รวม	๔.๑๖	๐.๗๔๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านการมีส่วนร่วมกับ ชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๖$, S.D. = ๐.๗๔๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มี การจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชนมาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D. = ๐.๗๕๖) รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรม ให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชนมาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการออม และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ในชุมชน ($\bar{X} = ๓.๘๓$, S.D. = ๐.๗๒๖) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือมีการจัดประชุมหรือ เวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแลสอดส่องและส่งเสริม บุตรหลาน เยาวชน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ($\bar{X} = ๓.๗๒$, S.D. = ๐.๘๕๐)

๔.๓ แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ใน ด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรม

การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน ๒๕๕ ฉบับ พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น จำนวน ๕๐ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๐% ของจำนวนผู้ตอบ แบบสอบถามทั้งหมด ได้ผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๗ แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านกายภาพ

ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม)	จำนวน	ร้อยละ
๑. ผู้บริหารควรจัดโรงเรียนให้ร่มรื่นโดยปลูกไม้ยืนต้นเพิ่ม	๑๑	๔.๓๑
๒. ควรมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมเรื่องความสะอาดและทำป้าย ประชาสัมพันธ์ติดตามต้นไม้ และห้องเรียน เป็นต้น	๕	๑.๘๖
๓. ควรปลูกจิตสำนึกของนักเรียนให้เกิดความรักโรงเรียน	๔	๑.๕๖
๔. ผู้บริหารและครูควรมีการปลูกต้นไม้ที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ไว้ในโรงเรียนให้มากๆ เพื่อเป็นการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม	๓	๑.๑๗

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านกายภาพ (สภาพแวดล้อม) ไว้ดังนี้คือ ผู้บริหารควรจัดโรงเรียนให้ร่มรื่นโดยปลูกไม้ยืนต้นเพิ่ม จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๑ รองลงมาคือ ควรมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมเรื่องความสะอาดและทำป่ายประชาสัมพันธ์ติดตามต้นไม้ และห้องเรียนเป็นต้น จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๖ และน้อยที่สุดคือ ผู้บริหาร และครูควรมีการปลูกต้นไม้ที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาไว้ในโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๗

ตารางที่ ๔.๘ แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม	จำนวน	ร้อยละ
๑. ครูผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชา	๘	๓.๑๓
๒. ควรมีการจัดกิจกรรมวันดี ชั่วโมงดี วิถีพุทธ	๕	๑.๕๖
๓. ควรมีห้องจริยธรรมที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมได้เป็นอย่างดี และควรเข้มงวดด้านพฤติกรรมของนักเรียนให้มากขึ้น	๓	๑.๑๗
๔. ควรมีการฝึกสมาธิก่อนเรียนทุกวัน และส่งเสริมกรสวดมนต์ และควรมีการนิมนต์พระมาอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมและจัดเข้าค่ายคุณธรรม	๒	๐.๗๘
๕. ควรมีการประเมินผลและรายงานกิจกรรมการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังให้เด็กมีจิตสาธารณะ	๑	๐.๓๙

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้คือ ครูผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชา จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๓ รองลงมาคือ ควรมีการจัดกิจกรรมวันดี ชั่วโมงดี วิถีพุทธ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๖ และน้อยที่สุดคือ ควรมีการประเมินผล และรายงานกิจกรรมการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมปลูกฝังให้เด็กมีจิตสาธารณะ จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๙

ตารางที่ ๔.๕ แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร

ด้านการพัฒนาบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
๑. ควรนิมนต์พระที่มีความรู้ความสามารถมาบรรยายอบรมบุคลากร	๗	๒.๗๔
๒. มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ	๕	๑.๕๖
๓. ผู้บริหารควรมีการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศภาคเรียนละ ๑ ครั้ง และมีการประชุมประจำสัปดาห์เพื่อสวดมนต์ไหว้พระในวันศุกร์ ทุกระดับชั้น	๔	๑.๕๖
๔. ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมบ่อย ๆ ครั้ง และพัฒนาบุคลากรครูอาจารย์ ก่อนเปิดภาคเรียน โดยการจัดการอบรม	๓	๑.๑๓
๕. ควรมีการทำแบบสอบถามว่าบุคลากรต้องการอะไร จัดซื้อการเรียน การสอนเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมให้กับครูผู้สอน	๒	๐.๗๘
๖. ควรเสริมสร้างความรักความสามัคคีให้กับบุคลากรส่งเสริมความรักสถาบัน	๑	๐.๓๙

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร ไว้ดังนี้คือ ควรนิมนต์พระที่มีความรู้ความสามารถมาบรรยาย อบรมบุคลากร จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๔ รองลงมาคือ มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๖ และน้อยที่สุดคือ ควรเสริมสร้างความ รักความสามัคคีให้กับบุคลากรส่งเสริมความรักสถาบัน จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๙

ตารางที่ ๔.๑๐ แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม	จำนวน	ร้อยละ
๑. ครูและนักเรียนควรเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามความเหมาะสมและมี การประสานงานที่ดีกับผู้นำของชุมชน	๖	๒.๓๕
๒. มีการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนเต็มความสามารถและเชิญชุมชนเข้า มาร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น เช่น วันพ่อ วันแม่ บวชสามเณรภาคฤดูร้อน	๔	๑.๕๖
๓. มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและ โรงเรียนกับชุมชนต้องมีความสัมพันธ์กัน	๓	๑.๑๗
๔ ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม	๔	๑.๕๖

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้คือ ครู และนักเรียนควรเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามความเหมาะสม และมีการประสานงานที่ดีกับผู้นำของชุมชน จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๕ รองลงมาคือ มีการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนเต็มความสามารถ และเชิญชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น เช่น วันพ่อ วันแม่ บวชสามเณรภาคฤดูร้อน จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๖ และน้อยที่สุดคือมีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และ โรงเรียนกับชุมชนต้องมีความสัมพันธ์กัน จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๗ ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๖

บทที่ ๕

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกำหนดวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ๔ ด้าน ๑) ด้านกายภาพ (สภาพแวดล้อม) ๒) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม ๓) ด้านการพัฒนาบุคลากร ๔) ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ประชากรในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ ผู้บริหาร และครู จำนวน ๒๕๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตรฐานประเมินค่า ๕ ระดับ การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผลด้วยคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่างที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรม ดังที่ได้วิเคราะห์หาแนวทางต่างๆ ที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาเพื่อเป็นการสรุปหาข้อเท็จจริงในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ จากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๘๕ คน ร้อยละ ๗๒.๕ รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน ๗๐ คน ร้อยละ ๒๗.๕ ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุอยู่ระหว่าง ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๘ คน ร้อยละ ๔๒.๔ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๑ -๕๐ ปี จำนวน ๖๑ คน ร้อยละ ๒๓.๕ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๒๐๑ คน ร้อยละ ๗๘.๘ ระดับรองลงมาคือปริญญาโทจำนวน ๕๔ คน ร้อยละ ๒๑.๒ ส่วนประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่โรงเรียนแห่งนี้มีประสบการณ์ต่ำกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๑๐๕ คน ร้อยละ ๔๑.๒ รองลงมามีประสบการณ์ ๒๑ ปีขึ้นไป ๘๗ คน ร้อยละ ๓๔.๑ ส่วนตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน ๒๔๕ คน ร้อยละ ๙๖.๑ และผู้บริหารโรงเรียน ๑๐ คน ร้อยละ ๓.๙ ส่วนขนาด

ของโรงเรียน พบว่าพบว่ามี๒ขนาดคือจำนวนนักเรียนมากกว่าหรือเทียบเท่ากับ๒,๕๐๐ คน ร้อยละ ๗๒.๕ และจำนวนนักเรียน ๑,๕๐๐ – ๒,๔๙๙ คน

๕.๑.๒ ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ในเขตพื้นที่ การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสินในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น และด้านการศึกษาดูเด่นและด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย คือ มีการออม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนสงบ สะอาดสวยงาม ร่มรื่น และ ค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนปลอด อบายมุข

๒) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย คือ มี โครงการ หรือกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวกับ กิจกรรมธรรมะ การออม มาใช้ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ มีการบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนการสอน และค่าเฉลี่ย น้อยสุดคือ มีการนำคนในชุมชน วิทยากร มาบรรยาย และให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ

๓) ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ๔.๖๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ โรงเรียน ได้รับเลือกเป็นตัวแทน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ นักเรียนส่วนใหญ่ เป็นแบบอย่างที่ดี ด้าน คุณธรรม จริยธรรม

๔) ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ๔.๑๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย คือ มีการจัดกิจกรรมโดย ให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชน มาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลุกฝัง คุณธรรม รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชนมาร่วมคิด ร่วมวางแผนใน การออม และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ มีการจัด ประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแลสอดส่องและส่งเสริม บุตรหลาน เยาวชน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม

๕.๑.๓ แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น ที่ได้รับทุนจากธนาคารออมสิน ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดูเด่น และ ด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น พบว่า ผู้บริหาร และครู ควรจัดโรงเรียนให้มีความร่มรื่นน่าอยู่อาศัย

และนำเรียน โดยการปลูกต้นไม้ยืนต้น และหากตอนสุกอายุติดมาติดไว้ตามต้นไม้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ทางจิตใจ ครูควรมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกๆ วิชาการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรม วันดีของผู้ที่ทำความดี ชั่วโมงคนดีมีความสามารถ และวิถีพุทธ ควรนิมนต์พระวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาบรรยายอบรมทั้งครูและบุคลากร นักเรียนให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้นในทางพระพุทธศาสนา และมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติม สิ่งสำคัญคือผู้บริหารระดับต่าง ๆ และครู นักเรียนในโรงเรียนมีการเชิญชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดตามความเหมาะสม

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น เพื่อศึกษาพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

จากผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริการโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น อภิปรายผลเกี่ยวกับผลการวิจัย ในประเด็นสำคัญๆ ทั้ง ๔ ด้าน ดังต่อไปนี้

๑. ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีการออม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียน สงบ สะอาดสวยงาม ร่มรื่น และมีสถานที่เพียงพอสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ได้อย่างสูงสุด ที่จะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

๒. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีโครงการ หรือกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวกับกิจกรรมธรรมะ การออม มาใช้ในชีวิตประจำวัน มีการบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการบูรณาการหลักธรรม ศาสนา ที่ครู นักเรียนนับถือสอดแทรกในวิถีชีวิต

๓. การพัฒนาบุคลากร เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็น

แบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนได้รับเลือกเป็นตัวแทน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียน

๔. การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรมและ จริยธรรม เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชน มาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มีการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชนมาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการออม และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน และมีการจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแลสอดส่อง และส่งเสริม บุตรหลาน เยาวชน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมลักษณะด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม)

๑) ควรปลูกต้นไม้ที่มีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนา ทั้งไม้ล้มลุกและยืนต้นที่มีความเหมาะสมกับสถานที่

๒) ควรมีการติดป้ายพุทธศาสนสุภาษิต คำกลอน ตามต้นไม้ และสถานที่ที่เหมาะสมกับโรงเรียน

๓) ควรรณรงค์เรื่องความสะอาด มีการจัดทำป้ายรณรงค์เรื่องของอบายมุขต่างๆ ให้ครูและนักเรียนตระหนักถึงโทษของอบายมุข

๒. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) ผู้บริหาร และครูควรมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชา ควรผู้สอนทุกระดับควรมีความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรม จริยธรรม และสามารถสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชาที่มีการเรียนการสอน

๒) ควรจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาโดยนิมนต์พระมาเป็นวิทยากรอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในฐานะชาวพุทธ ตามระเบียบแบบแผนศาสนพิธี และประเพณีอันดีงาม

๓) ควรสวมมนต์ ทำสมาธิ ก่อนเข้าเรียน และหลังเลิกเรียนในทุกวิชาที่มีการเรียนการสอน

๓. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร

๑) บุคลากรในโรงเรียน ควรได้รับการอบรมคุณธรรม จริยธรรมเป็นอย่างดีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

๒) ควรส่งเสริมความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเกิดการพัฒนาปรับปรุง แก้ไข ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

๓) ควรเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามหลักการบริหาร การอยู่ร่วมกัน ความรักต่อสถาบัน ความสามัคคี และมีจิตอาสา

๔. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) ควรรณรงค์ชุมชนผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม วันพ่อ วันแม่ บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อย่างพร้อมเพียงกัน

๒) ควรมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาให้ความรู้ความเข้าใจในสิ่งสำคัญต่างๆ แก่นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้นำไปประพฤติ และปฏิบัติตาม

๓) ควรให้นักเรียนออกหาความรู้ในชุมชน พัฒนาชุมชน ให้เกิดความรู้ความสามัคคี ด้านกัญยาเสพติด และอบายมุขอื่นๆ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ผู้บริหาร และครูควรมีการจัดสถานที่ภายในโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนวิถีพุทธ โดยการรณรงค์ให้นักเรียนรู้จักธรรมเนียมชาติด้วยการปลูกต้นไม้มีความร่มรื่นภายในโรงเรียน และเป็นที่เรียนรู้ตามแหล่งธรรมชาติ มีการติดป้ายตามต้นไม้เป็นกลอนที่ให้ความภูมิใจในสิ่งที่ดีๆ หรือพุทธศาสนสุภาษิตเพื่อเป็นการเตือนสตินักเรียนไม่ให้ทำความชั่ว

๒. ผู้บริหารควรมีการรณรงค์ให้นักเรียนรักความสะอาดด้วยการติดป้ายตามอาคารเรียนหรือทางเข้าออกโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงพิษภัยของความไม่สะอาด

๓. ครูแต่ละหมวดวิชาควรมีการจัดให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม และมีการส่งประกวดคุณงามความดีด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็นการเชิดชูบุคคลที่ประพฤติดีธรรมดี

๔. ผู้บริหารและครูควรนำพระวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบรรยายอบรม และให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติ ปฏิบัติตาม การให้ครู และนักเรียนได้รักษาศิลปปฏิบัติธรรมอาทิตย์ละ ๑ วัน หลังเลิกเรียนในวันศุกร์

๕. ผู้บริหาร และครูควรมีการนำพานักเรียนให้รู้จักกับชุมชนด้วยการพานักเรียน ออกนอกโรงเรียนเพื่อศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ตามชุมชน และนำพาชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญของทางโรงเรียนที่ได้มีการจัดขึ้นเพื่อให้ ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญต่อความรักที่มีต่อโรงเรียน และชุมชน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป

๑. ควรศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น ทางภาคอีสาน เขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑ – ๒

๒. ควรศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหาร โรงเรียนดีเด่น ด้าน การศึกษาดีเด่น ทางภาคเหนือ เขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑ – ๒

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ข้อมูลวิทยานิพนธ์

(๑) หนังสือ

กรมวิชาการ. กรอบแนวคิดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่เน้นความมีวินัย และความเป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, ๒๕๔๑.

กรมสามัญศึกษา. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๐.

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสันทัดและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖.

กานต์ กุณาสด. การประถมศึกษา. กาญจนบุรี : สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี, ๒๕๔๒.

กิตติมา ปรีดีดิลก. การบริหาร และการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : อักษรพัฒนา, ๒๕๔๒.

จันทร์ธานี สงวนนาม. เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. ม.ท.ป, ๒๕๓๖.

เต็มศักดิ์ ทองอินทร์. ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจ, กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

ทิสนา แคมมณี. รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๕.

ธานีรินทร์ ศิลปจารุ. การวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บิซซิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๑.

ธานีรินทร์ กรัยวิเชียร. คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร. นนทบุรี : ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, ๒๕๔๗.

ธีระ รุญเจริญ. ลักษณะนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, ๒๕๔๓.

ธีระรัตน์ กิจจาร์กษ. เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยานิพนธ์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒.

ประกอบ วรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร :
 ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒.

ประยูร ชมมจิตตโต. พุทธวิธีในการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราช
 วิทยาลัย, ๒๕๔๕.

ภารดี อนันต์นาวิ. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : บริษัท สำนักพิมพ์
 มนตรี จำกัด, ๒๕๕๒.

มัลลิกา ต้นสอน. การจัดการยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : เอกซ์เปอร์เน็ท จำกัด., ๒๕๔๔.

ลูเธอร์ และลินดอลด์ Ruther and Lindorn อ้างถึง ธวัชชัย เปรมปรีดี. ๑๖ M – M.๑๖ ปัจจัยที่จำเป็น
 ในการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : อักษรไทย, ๒๕๔๒.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ สมชาย หิรัญกิตติ และสมศักดิ์ วานิชยาภรณ์. ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพมหานคร :
 ธรรมสาร จำกัด, ๒๕๔๕.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. โครงการประกวดโรงเรียน และ
 นักเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : สงวนกิจ 프린 แอนด์ มีเดีย,
 ๒๕๕๓.

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ
 ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔). กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการเศรษฐกิจและ
 สังคมแห่งชาติ, ๒๕๔๔.

สุวรีย์ ศิริโกการภิรมย์. การวิจัยทางการศึกษา. ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพ
 สตรี, ๒๕๔๖.

อมรชัย ดันติเมธ. การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
 ๒๕๔๒.

อังคณา ราชสีห์. การประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ : กรณีเฉพาะโรงเรียนเคหะชุมชน
 ลาดกระบัง. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม(ศูนย์คุณธรรม)สำนักงาน
 บริหารและพัฒนาองค์ความรู้(องค์การมหาชน), ๒๕๔๘.

(๒) วิทยานิพนธ์

คุณุณี หน่อพงษ์. “การประเมินโครงการพัฒนาบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้
 โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี จ.ฉะเชิงเทรา”. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.

บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๖.

ทวี สารแสน. “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ คุยฐิบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๑.

พนมพันธ์ ไชยเพชร. “ปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนปฏิบัติการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร”. **วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา**, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๒.

พิบูลย์ กระแสสุข. “การส่งเสริมพฤติกรรมครูตามจรรยาบรรณในโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอฝาง”. **วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. การบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๑.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. “การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. **วิทยานิพนธ์ กศ.ค. พัฒนศึกษาศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๒.

สุนันท์ วิชาชัยสุรัตน์. “การใช้เทคนิคแม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมทางสังคม ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่าง”. **วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๒.

๒. ภาษาอังกฤษ

Adair, Aubury Louis. **“Iowa Public Secondary School Principals’ Perceptions of Importance and Expertise Required to Manage Identified Tasks.” Dissertation Abstracts International**, 1982.

Cronback, Lee J. **Essentials of psychological testing**, 4 ed., New York: Harper & Row, 1971.

Hoy, Wayne K. & Cecil, Mescal G. **Educational Administration Theory, Research, and Practice**. New York : McGraw – Hill Inc, ๑๙๙๖.

Russell, Research.. “ The City Elementary School Principal.” **Dissertation Abstracts International**, 1959.

Sparks, Harry M. “ A Study of the High School Principals in Kentucky.” **Dissertation Abstracts International**, 1960.

William, C.O. “An In-depth Investigation of Explicit Tasks Performed by Selected Indiana Junior High School Principals.” **Dissertation Abstracts International**, 1972.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา ภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

คำชี้แจง: แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับถามผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม เขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะนำผลไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของท่านและโรงเรียนแต่อย่างใด ดังนั้น ขอให้ท่านตอบได้อย่างอิสระ ตามความคิดเห็นของท่าน และขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ กระบวนการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

สุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความให้สมบูรณ์และทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามความเป็นจริงของท่าน

๕ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

๑. ชาย ๒. หญิง

๒. อายุ

๑. ต่ำกว่า ๓๐ ปี ๒. ๓๐ - ๔๐ ปี
 ๓. ๔๑ - ๕๐ ปี ๔. ๕๑ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี ๒. ปริญญาตรี
 ๓. ปริญญาโท ๔. ปริญญาเอก

๔. ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่โรงเรียนแห่งนี้

๑. ต่ำกว่า ๑๐ ปี ๒. ๑๐ - ๑๕ ปี
 ๓. ๑๕-๒๐ ปี ๔. ๒๑ปีขึ้นไป

๕. ตำแหน่ง

๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูผู้สอน

๖. ขนาดของโรงเรียน

๑. จำนวนนักเรียนมากกว่า ๑๒๑ และน้อยกว่า ๒๐๐ คน
 ๒. จำนวนนักเรียน ๒๐๐-๓๐๐ คน
 ๓. จำนวนนักเรียน ๓๐๑-๔๕๕ คน
 ๔. จำนวนนักเรียน ๕๐๐-๑,๔๕๕ คน
 ๕. จำนวนนักเรียน ๑,๕๐๐-๒,๔๕๕ คน
 ๖. จำนวนนักเรียนมากกว่าหรือเท่ากับ ๒,๕๐๐ คน

ตอนที่ ๒ กระบวนการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม

คำชี้แจง โปรดทำรายการต่อไปนี้ โดยให้ท่านพิจารณาถึงสภาพตามความเป็นจริง แล้วทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ซึ่งกำหนดระดับคะแนนไว้ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

๓ หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

๑ หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ข้อที่	ความคิดเห็นของท่านต่อกระบวนการบริหารโรงเรียนแห่งนี้	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑.	ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียน สงบ สะอาด สวยงาม ร่มรื่น					
๒	การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนปลอดภัย					
๓	การจัดสถานที่ มุมกิจกรรม หรือมุมประสบการณ์ที่ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม					
๔	มีการออม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม					
๕	มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภายในห้อง เรียน ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม					
๖	การจัดการเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ที่ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม					
๗	มีสถานที่เพียงพอสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ได้ อย่างสูงสุด ที่จะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม					

ตอนที่ ๒ (ต่อ)

ข้อที่	มีความคิดเห็นของท่านต่อกระบวนการบริหาร โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในกิจกรรม การเรียนการสอน					
๒	มีการบูรณาการอ้อมในการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ และการปฏิบัติจริงหลากหลายเป็นประจำ					
๓	มีการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการ เรียนการสอน โดยใช้สื่อและการปฏิบัติจริง หลากหลายเป็นประจำ					
๔	มีการประเมินและนิเทศภายใน ที่เกี่ยวกับการ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม					
๕	มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ใน ชีวิตประจำวัน					

ตอนที่ ๒ (ต่อ)

ข้อที่	มีความคิดเห็นของท่านต่อกระบวนการบริหาร โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๖	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม มีโครงการ หรือกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวกับกิจกรรม ธรรมะ การออม มาใช้ในชีวิตประจำวัน					
๗	มีการเรียนการสอนเรื่อง โครงงานคุณธรรม					
๘	มีชมรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม					
๙	มีการนำคนในชุมชน วิทยากร มาบรรยายและให้ ความรู้อย่างสม่ำเสมอ					
๑๐	มีการนิมนต์พระสงฆ์ ผู้รู้ศาสนา มาบรรยายและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ					
๑๑	มีการบูรณาการหลักธรรม ศาสนา ที่ครู นักเรียน นับถือสอดแทรกในวิถีชีวิต					
๑๒	มีการบูรณาการหลักธรรม ศาสนา ในระบบดูแลช่วย เหลือนักเรียน					

ตอนที่ ๒ (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของท่านต่อกระบวนการบริหาร โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี ด้าน คุณธรรม จริยธรรม					
๒	ครูส่วนใหญ่ เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
๓	นักเรียนส่วนใหญ่ เป็นแบบอย่างที่ดี ด้าน คุณธรรม จริยธรรม					
๔	โรงเรียน ได้รับเลือกเป็นตัวแทน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม					
๕	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม ให้กับบุคลากร					
๖	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียน					
๗	มีการกำหนดแผนพัฒนาการทางด้านบุคลากรใน เชิงคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นรูปธรรม					

ตอนที่ ๒ (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของท่านต่อกระบวนการบริหาร โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้าน คุณธรรม จริยธรรม มีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชน มาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม					
๒	มีการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชน มาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการออม และการนำหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน					
๓	มีการสร้างเครือข่ายขยายผลด้านการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมสู่สถานศึกษาอื่น ๆ					
๔	มีการจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแลสอดส่อง และส่งเสริมบุตรหลาน เยาวชน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ความคิดเห็นเพิ่มเติมของท่าน “โรงเรียนมีการบริหารประเด็น ต่อไปนี้
จนกระทั่งได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม “ด้านกายภาพ (สภาพแวดล้อม)”

.....
.....
.....
.....

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม “ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม”

.....
.....
.....
.....

๓. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม “ด้านการพัฒนาบุคลากร”

.....
.....
.....
.....

๔. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม “ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม”

.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

๑. ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู้
๒. ผศ.ดร.ชวาล ศิริวัฒน์
๓. ผศ.ดร.สิน งามประโคน
๔. ดร.กิตติ กอบัวแก้ว
๕. ดร.บรรเจอดพร สู่แสนสุข

บันทึกออก

๘๒

ส่วนงาน คณะครุศาสตร์ มจร. วัดศรีสุदारาม บางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทร/โทรสาร ๐-๒๕๓๓-๖๕๘๘

ที่ ศธ. ๖๑๐๓.๓/๒๘

วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปุ

ด้วย นางสุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น: OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALLY EXCELLENT ADMINISTRATION.”, ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินดา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญ สุธมฺโม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกออก

ส่วนงาน คณะครุศาสตร์ มจร. วัดศรีสุदारาม บางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๖๕๘๘

ที่ ศธ. ๖๑๐๓.๓/๒๘

วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวาล ศิริวัฒน์

ด้วย นางสุพิชญ์ชญา ศิริวัฒน์ วัฒน ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น : OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION.”, ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินตา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญ สุธมโม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญป)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกออก

ส่วนงาน คณะครุศาสตร์ มจร. วัดศรีสุदारาม บางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๖๕๘๘

ที่ ศธ. ๖๑๐๓.๓/๒๘

วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน

ด้วย นางสาวสุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น จริยธรรมดีเด่น” OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION.” ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินตา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญ สุธมโม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกออก

ส่วนงาน คณะครุศาสตร์ มจร. วัดศรีสุदारาม บางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๖๕๘๘

ที่ ศธ. ๖๑๐๓.๓/๒๘

วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.กิตติ กอบัวแก้ว

ด้วย นางสุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น” : OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION.”, ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินตา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญ สุธมโม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญบุญ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกออก

ส่วนงาน คณะครุศาสตร์ มจร. วัดศรีสุदारาม บางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทร/โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๖๕๘๘

ที่ ศธ. ๖๑๐๓.๓/๒๘

วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.บรรเจอดพร สู่แสนสุข

ด้วย นางสาวพิชญ์ชญา ศิริวัฒน์ วัฒน ีปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น”: OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION.”, ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินตา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญ สุธมฺโม	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาต

แจกแบบสอบถามเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ /๒๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓-๖๕๘๘, ๐๘-๔๑๐๔-๔๒๓๓

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นางสุพิชญ์ชญา ศิริวิณีวัฒน์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น” OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินตา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญณ์ สุทธิโม	กรรมการ

การนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้เก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุนมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นจากการทดลองเครื่องมือ (Try Out)

ค่าความเชื่อมั่น จากการทดลองใช้เครื่องมือ (Try-Out)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.912	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
data01	175.87	404.740	.702	.907
data02	175.77	409.426	.568	.909
data03	175.53	416.533	.499	.910
data04	175.80	403.476	.682	.907
datao5	175.27	429.306	.177	.912
data06	175.83	416.420	.470	.910
data07	176.13	403.085	.670	.907
data08	175.80	417.545	.473	.910
data09	175.97	409.551	.688	.908
data10	175.67	419.126	.487	.910
data11	176.10	416.024	.497	.910
data12	177.13	419.982	.248	.913
data13	175.77	427.771	.167	.913
data14	175.70	428.355	.150	.913
data15	175.43	432.944	.021	.913
data16	175.70	420.010	.387	.911
data17	175.60	422.455	.353	.911
data18	175.53	429.499	.138	.913
data19	175.57	432.185	.051	.913
data20	175.93	411.444	.558	.909
data21	175.93	424.340	.340	.911
data22	176.00	414.414	.535	.909
data23	175.80	417.614	.535	.910
data24	175.83	425.109	.315	.911
data25	175.63	417.620	.369	.911
data26	175.43	433.151	.000	.914

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
data27	177.27	413.857	.308	.912
data28	177.57	408.806	.425	.910
data29	176.13	417.016	.360	.911
data30	176.20	412.579	.515	.909
data31	176.07	419.444	.332	.911

ภาคผนวก จ
หนังสือออกในการดำเนินการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓-๖๕๕๘, ๐๘-๔๑๐๔-๔๒๗๓

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๕๗ ชุด

ด้วย นางสุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น **OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION.** ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินตา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญ สุทธิโม	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญป)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓-๖๕๕๘, ๐๘-๔๑๐๔-๔๒๗๓

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเสือวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๔๕ ชุด

ด้วย นางสุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น **OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOLEXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION.** ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินดา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญ สุทธิโม	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญบุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
 ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓-๖๕๕๘, ๐๘-๔๑๐๔-๔๒๗๓

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพรหมานุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๖๔ ชุด

ด้วย นางสุพิชญ์ชญา ศิริวิวัฒน์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น **OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOLEXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION.** ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินดา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญ สุทธิโม	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสุพิชญ์ชญา ศิริวิวัฒน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญป)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
 ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุทธาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓-๖๕๘๘, ๐๘-๕๑๐๔-๕๒๗๓

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นางสุพิชญ์ชญา ศิริวิชชวัฒน์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น **OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION** ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินตา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุรณ์ สุชมโม	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสุพิชญ์ชญา ศิริวิชชวัฒน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
 ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓-๖๕๕๘, ๐๘-๔๑๐๔-๔๒๗๓

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมหากาฬกระจัดทองอุปถัมภ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นางสุพิชญ์ชญา ศิริวิชวัฒน์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น **OPINION OF EDUCATION PERSONNEL TOWARDS SECONDARY SCHOOL EXCELLENT ADMINISTRATION AT THE EDUCATIONAL CENTRAL AREA OFFICE SUPPORTED BY GOVERNMENT SAVING BANK IN THE SCHOOL AND EDUCATIONAL MORALITY EXCELLENT ADMINISTRATION** ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ. ดร.อินตา ศิริวรรณ	ประธานกรรมการ
๒. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๓. พระมหาสมบุญ สุธมโม	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสุพิชญ์ชญา ศิริวิชวัฒน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญบุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
 ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : สุพิชญ์ชญา ศิริวัฒนวัฒน์
- เกิด : ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๔
- ภูมิลำเนา : ๒ หมู่ ๖ ตำบลสระยายโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี
- การศึกษา : ประถมศึกษา โรงเรียนวัดคลองตัน
 : มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๒ โรงเรียนอุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี
 : มัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๓ โรงเรียนประจวบวิทยาลัย
 : ประกาศนียบัตรวิชาชีพพณิชยการเซนต์จอห์น
 : ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพณิชยการสยาม
 : ปริญญาตรีวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- หน้าที่การงาน : กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา, อาจารย์โรงเรียนวัดสระเกษ
 : นักวิชาการศึกษาศำนาญการ กลุ่มวิจัยและส่งเสริมคุณธรรม
 และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
 เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
- เข้าศึกษา : ๖ มิถุนายน ๒๕๕๒
- สำเร็จการศึกษา : ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๒๘๒ หมู่ ๑๐ แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กทม.
 Sudarat59@live.com